

Informacja
o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu grajewskiego w roku szkolnym
2016/2017 oraz o stanie oświaty w szkołach prowadzonych przez powiat grajewski
w roku szkolnym 2017/2018

I. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu grajewskiego w roku szkolnym 2016/2017.

1. Wstęp, metryczka powiatu.

Obowiązek sporządzenia i przedstawienia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informacji o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu za poprzedni rok szkolny wynika z zapisów art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.). Poniższa informacja przygotowana została w oparciu o dane Wydziału Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Grajewie, Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Grajewie, sprawozdanie SIO wg stanu na dzień 30.09.2016 r., 31.03.2017 r. i 30.09.2017 r., dane opracowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży, dane Głównego Urzędu Statystycznego, dane Powiatowego Urzędu Pracy w Grajewie oraz informacje ze szkół.

Tab. 1. Metryczka powiatu.

Dane o powiecie	Dane z 2016 r.	Dane z 2017 r.
Liczba ludności powiatu (wg stanu na 31.12.)	48.401	47.931 (prognoza)
Budżet powiatu	48.220.802 zł (wykonanie)	52.691.926 zł (plan wg stanu na 30.09.)
Budżet w przeliczeniu na jednego mieszkańca	996,27 zł	1.099 zł
Otrzymana subwencja oświatowa	17.980.013 zł	16.240.897 zł
Subwencja oświatowa w przeliczeniu na jednego ucznia/słuchacza szkół prowadzonych i rejestrowanych przez powiat	10.141 zł	10.157 zł
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854	22.148.060 zł	22.964.194 zł (plan wg stanu na 30.09.)
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854 w przeliczeniu na jednego ucznia/słuchacza szkół prowadzonych i rejestrowanych przez powiat	12.492 zł	14.362 zł
Liczba uczniów i słuchaczy szkół prowadzonych przez powiat*	1.749	1.577
Liczba słuchaczy szkół dotowanych przez powiat*	24	22
Liczba szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez powiat	7	7
Stopa bezrobocia	17,2%	15,3%**

* wg stanu na 30.09. roku poprzedzającego dany rok budżetowy

** wg stanu na koniec sierpnia 2017 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl, opracowania własne na podstawie danych Wydziału Spraw Społecznych i Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Grajewie.

2. Podstawowe decyzje prawne i strategiczne.

- a) w związku z wprowadzaną od dnia 1 września 2017 r. reformą oświaty oraz koniecznością wywiązania się z zapisów przepisów oświatowych (ustawy – Prawo oświatowe), dotyczących tego zagadnienia, Rada Powiatu Grajewskiego podjęła uchwałę w sprawie dostosowania sieci szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą – Prawo oświatowe oraz ustalenia sieci szkół ponadpodstawowych i specjalnych, na okres od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r., w odniesieniu do szkół mających siedzibę na obszarze powiatu grajewskiego;
- b) w związku z koniecznością organizacji kształcenia w zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych w stosunku do uczniów klas wielozawodowych Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Wojewodzinie,

funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie, Zarząd Powiatu Grajewskiego zawarł z Miastem Zielona Góra porozumienie w sprawie powierzenia prowadzenia zadania publicznego polegającego na organizacji kształcenia uczniów w zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych – w postaci turnusu dokształcania teoretycznego w Zespole Szkół i Placówek Kształcenia Zawodowego w Ośrodku Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego w Zielonej Górze;

- c) w związku z kończąca się (z końcem roku szkolnego) kadencją dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie, Zarząd Powiatu Grajewskiego ogłosił konkurs na stanowisko dyrektora tej szkoły i po przeprowadzonym przez powołaną komisję konkursową postępowaniu, powierzył stanowisko dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie panu Jarosławowi Konopce – na okres kolejnych 5 lat szkolnych, tj. od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2022 r.;
- d) w związku z wnioskiem dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie o zgodę na wprowadzenie nowych zawodów w Branżowej Szkole I stopnia Specjalnej w Grajewie (pracownik pomocniczy mechanika, pracownik pomocniczy stolarza, pracownik pomocniczy ślusarza, asystent fryzjera), Zarząd Powiatu Grajewskiego podjął uchwałę w sprawie kierunków kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu grajewskiego.

3. Demografia.

Tab. 2. Absolwenci gimnazjów i uczniowie przyjęci do klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych.

Rok szkolny	Absolwenci gimnazjów	Absolwenci gimnazjum specjalnego	Absolwenci szkoły podstaw. specjalnej	Rok szkolny	Uczniowie klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych			Uczniowie klas pierwszych szkół ponadgimnazj. specjalnych		Uczniowie klasy pierwszej gimnazjum specjalnego
					LO	T	ZSZ	ZSZ	SPDP	
2009/2010	668	16	5	2010/2011	257	288	55	17	23	14
2010/2011	583	13	7	2011/2012	223	219	49	9	20	11
2011/2012	651	8	7	2012/2013	206	284	51	12	9	12
2012/2013	591	17	19	2013/2014	199	209	61	17	10	23
2013/2014	537	7	2	2014/2015	155	199	44	13	4	4
2014/2015	536	3	4	2015/2016	165	189	34	7	7	7
2015/2016	452	14	6	2016/2017	104	187	30	10	12	6

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych pozyskanych z gimnazjów z terenu powiatu grajewskiego oraz z SIO według stanu na 30.09.

LO – Liceum ogólnokształcące, T – Technikum, ZSZ – Zasadnicza szkoła zawodowa, SPDP – Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy

4. Sieć szkół i placówek oświatowych. Proces nauczania. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2016 r.)

Tab. 3. Sieć publicznych i niepublicznych szkół ogólnodostępnych w roku szkolnym 2016/2017.

	Publiczne		Niepubliczne		Niepubliczne jako procent wszystkich	
	liczba szkół	liczba uczniów/słuchaczy	liczba szkół	liczba słuchaczy	szkoły	słuchacze
Szkoły podstawowe specjalne	1	29	-	-	-	-
- Oddział Przedszkolny Specjalny	1	14	-	-	-	-
Gimnazja specjalne	1	29	-	-	-	-
Szkoły przysposabiające do pracy	1	39	-	-	-	-
Liceum ogólnokształcące	4	414	-	-	-	-
Technika	4	709	-	-	-	-

	Publiczne		Niepubliczne		Niepubliczne jako procent wszystkich	
	liczba szkół	liczba uczniów/słuchaczy	liczba szkół	liczba słuchaczy	szkoły	słuchacze
Zasadnicze szkoły zawodowe (w tym specjalne)	4 (1)	127 (29)	-	-	-	-
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	1	83	1	22	50 %	21 %
Szkoły policealne	4	0	-	-	-	-
KKZ realizowane przy ZSZ, technikach, szkołach policealnych	-	133	-	-	-	-
Razem	21	1577	1	22	5 %	1 %

Sieć szkół i placówek oświatowych uzupełnia ponadto Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie, prowadzona przez powiat grajewski, współpracująca ze szkołami prowadzonymi przez powiat oraz ze szkołami prowadzonymi przez gminy. Powiat prowadzi także 3 internaty – przy Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie, Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie i Zespole Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego w Nieckowie, funkcjonujące w ramach Zespołu Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie, obejmujące Szkołę Policealną w Nieckowie. Sieć placówek niepublicznych uzupełnia placówka oświatowo-wychowawcza TANMUZ Bogusław Szlaszyński w Grajewie, Centrum Kształcenia Ustawicznego Securitas w Grajewie i Zakład Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Grajewie.

Tab. 4. Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Liceum Ogólnokształcące	-	150	80	320	118	13
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zaoczne	-	40	17	83	30	3
Razem:		190	97	403	148	16

Według danych SIO na dzień 31 marca 2017 r. liczba słuchaczy w klasie pierwszej Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych spadła do 13 osób. W pozostałych klasach tej szkoły liczba słuchaczy również spadła, dając ogólną liczbę słuchaczy równą 64, a więc mniejszą o 23%.

Tab. 5. Zespół Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
II Liceum Ogólnokształcące	-	90	24	94	28	4
Technikum	t. ekonomista	30	10	52	13	1,8 (2x0,5+2x0,4)
	t. handlowiec	0	0	0	0	0
	t. informatyk	30	26	98	21	4
	t. organizacji reklamy	30	0	0	0	0
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	15	62	17	2,2 (2x0,5+2x0,6)
Szkoła Policealna Zaoczna	-	0	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. informatyk	0	0	0	0	0
Razem:		210	75	306	79	12

Tab. 6. Zespół Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Technikum	t. informatyk	0	0	0	0	0
	t. architektury krajobrazu	30	0	0	0	0
	t. rolnik	30	12	41	13	1,7 (3x0,4+0,5)
	t. hotelarstwa	30	14	38	0	1,7 (0,5+2x0,6)
	t. ekonomista	0	0	0	0	0
	t. budownictwa	30	23	44	7	1,5 (2x0,3+0,2+0,7)
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	12	56	13	2,1 (0,3+0,4+2x0,7)
	t. drogownictwa	0	0	0	-	-
	t. urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	30	0	0	-	-
	t. weterynarii	30	0	0	-	-
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	wielozawodowa	60	30	98	37	4
Kwalifikacyjny kurs zawodowy	Prowadzenie produkcji rolniczej (rolnik)	30	49	49	-	2 kursy
	Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji (t. ekonomista)	30	0	0	-	-
	Sporządzanie potraw i napojów (kucharz)	30	0	0	-	-
	Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich (murarz-tynkarz)	30	0	0	-	-
	Prowadzenie sprzedaży (sprzedawca)	30	0	0	-	-
Razem:		420	140	326	70	11 + 2 kursy

Według danych SIO na dzień 31 marca 2017 r. liczba słuchaczy kwalifikacyjnego kursu zawodowego spadła do 23 osób (prowadzono 1 kurs)

Tab. 7. Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Liceum Ogólnokształcące	Klasa sportowa	0	0	0	0	0
Technikum	t. informatyk	30	0	16	10	0,7 (0,3+0,4)
	t. rolnik	30	0	0	0	0
	t. mechanizacji rolnictwa	0	0	83	31	3,6 (1+1,2+1,4)
	t. mechanizacji rolnictwa i agrotroniki*	30	25	25	-	1
	t. ekonomista	30	15	69	18	2,7 (3x0,7+0,6)
	t. hodowca koni	30	0	0	0	0
	t. przetwórstwa mleczarskiego	30	0	0	0	0
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	8	48	15	2 (2x0,3+0,8+0,6)
	t. pszczelarz	30	0	0	0	0

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	Sprzedawca, kucharz, rolnik, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, jeździec*	150	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. bezpieczeństwa i higieny pracy	30	0	0	0	0
	t. administracji	0	0	0	0	0
	t. informatyk	30	0	0	0	0
	t. usług kosmetycznych	30	0	0	0	0
	t. rachunkowości	30	0	0	0	0
	t. turystyki wiejskiej	30	0	0	0	0
Kwalifikacyjny kurs zawodowy	Prowadzenie produkcji rolniczej (rolnik, t. rolnik, t. agrobiznesu)	20	61	61	25	2 kursy
	Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej (t. rolnik)	20	23**	23	12	1 kurs**
	Jeździectwo i trening koni (jeździec)	20	0	0	-	0
Razem:		600	132	325	111	10 + 3 kursy

* nowy zawód począwszy od roku szk. 2016/2017

** kurs rozpoczął się z drugim semestrem roku szk. 2016/2017

Według danych SIO na dzień 31 marca 2017 r. liczba słuchaczy kwalifikacyjnego kursu zawodowego „Prowadzenie produkcji rolniczej” spadła do 22 osób.

Tab. 8. Zespół Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Liceum Ogólnokształcące	-	30	0	0	0	0
Technikum	t. mechanik	30	0	0	0	0
	t. logistyk	30	12	12	0	0,4
	t. turystyki wiejskiej	30	0	0	0	0
	t. pojazdów samochodowych	30	15	65	20	3,6 (3+0,6)
	t. elektryk	30	0	0	0	0
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	mechanik pojazdów samochodowych	30	0	0	0	0
	mechanik - monter maszyn i urządzeń	30	0	0	0	0
	operator obrabiarek skrawających	30	0	0	0	0
	ślusarz	30	0	0	0	0
	dekarz	30	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. turystyki wiejskiej	30	0	0	0	0
Razem:		360	27	77	20	4

Tab. 9. Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Szkoła Podstawowa Nr 3 Specjalna	-	-	1	29	5	5
- Oddział Przedszkolny Specjalny	-	-	-	14	-	3 (1,3+1,7)*
Publiczne Gimnazjum Nr 4 Specjalne	-	-	6	29	15	4
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	o. wielozawodowe	16	10	29	11	3
Szkoła Przystosowująca do Pracy Zawodowej	-	12	12	39	9	8
Razem:		28	29	140	40	23

* 1,3 oddziału dla dzieci poniżej „0” i 1,7 oddziału dla dzieci „0”

Dodatkowo w Zespole Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie 30 dzieci objętych było wczesnym wspomaganem rozwoju, prowadzonym na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Według danych SIO na dzień 31 marca 2017 r., wczesnym wspomaganem rozwoju objętych było już 35 dzieci.

Tab. 10. Uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (o orzeczonej jednej niepełnosprawności).

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów w SP	Liczba dzieci w OPS	Liczba uczniów w PG	Liczba uczniów w ZSzs	Liczba uczniów w SPPZ
słabo słyszący	-	1	-	-	-
z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	9	-	12	26	-
z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	10	2	14	-	21
z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	-	3	-	-	-
z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-	7	-	-	-
Razem	19	13	26	26	21

SP – Szkoła Podstawowa nr 3 Specjalna w Grajewie, OPS – Oddział Przedszkolny Specjalny, PG – Publiczne Gimnazjum Nr 4 Specjalne w Grajewie, ZSzs – Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Grajewie, SPPZ – Szkoła Przystosowująca do Pracy Zawodowej w Grajewie

Tab. 11. Uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (o orzeczonej więcej niż jednej niepełnosprawności).

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów w SP	Liczba dzieci w OPS	Liczba uczniów w PG	Liczba uczniów w ZSzs	Liczba uczniów w SPPZ
uczniowie z więcej niż jedną niepełnosprawnością	10	1	3	3	18
wśród w/w uczniów z więcej niż jedną niepełnosprawnością:					
słabo widzący	-	-	-	-	-
słabo słyszący	-	-	-	-	2
z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	4	-	-	3	4
z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	6	1	3	-	14
z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	3	1	2	1	9

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów w SP	Liczba dzieci w OPS	Liczba uczniów w PG	Liczba uczniów w ZSZS	Liczba uczniów w SPPZ
z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	7	-	1	2	7

SP – Szkoła Podstawowa Nr 3 Specjalna w Grajewie, OPS – Oddział Przedszkolny Specjalny, PG – Publiczne Gimnazjum Nr 4 Specjalne w Grajewie, ZSZS – Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Grajewie, SPPZ – Szkoła Przystosowująca do Pracy Zawodowej w Grajewie

Tab. 12. Dane i wskaźniki szkół publicznych w ostatnich pięciu latach szkolnych.

	Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie					Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie				
	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017
Liczba uczniów i słuchaczy + liczba wychowanków w internacie	559+ 56	510+ 45	466+ 39	456+ 48	403+ 35	430	400	369	358	306
Liczba oddziałów + liczba grup w internacie	20+2	18+2	17+2	16+2	16+2	15	14	13	14	12
Liczba etatów nauczycielskich*	43,32	41,71	38,49	38,69	38,97	29,52	30,87	30,82	29,55	28,73
Liczba etatów administracji i obsługi**	21,00	22,00	22,00	20,00	22,00	9,00	9,00	10,00	10,00	10,00
Uczniowie i słuchacze na oddział	28,0	27,8	26,6	28,0	24,3	28,7	28,6	28,4	25,6	25,5
Etaty nauczycielskie na oddział	2,0	2,1	2,0	2,1	2,2	2,0	2,2	2,4	2,1	2,4
Uczniowie i słuchacze na etat nauczycielski	14,2	13,3	13,1	13,0	11,2	14,6	13,0	12,0	12,1	10,7
Uczniowie i słuchacze na etat administracji i obsługi	29,3	25,2	23,0	25,2	19,9	47,8	44,4	36,9	35,8	30,6

	Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie					Zespół Szkół w Nieckowie				
	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017
Liczba uczniów i słuchaczy + liczba wychowanków w internacie	169	165	166	159	140	500+ 111	479*** +97	457*** +58	353***+ 61	302***+ 38
Liczba oddziałów + liczba grup w internacie	22	22	23	22	23	20+3,3	19***+ 3	18***+ 2	14***+2	12***+2
Liczba etatów nauczycielskich*	35,75	38,62	39,58	41,60	42,90	44,34	45,11	40,36	37,34	33,37
Liczba etatów administracji i obsługi**	14,00	16,00	15,00	15,00	17,00	19,50	20,00	18,00	18,50	18,50
Uczniowie i słuchacze na oddział	7,7	7,5	7,2	7,2	6,1	26,2	26,2	25,8	25,9	24,3
Etaty nauczycielskie na oddział	1,6	1,8	1,7	1,9	1,9	1,9	2,1	2,0	2,3	2,4
Uczniowie i słuchacze na etat nauczycielski	4,7	4,3	4,2	3,8	3,3	13,8	12,8	12,8	11,1	10,2
Uczniowie i słuchacze na etat administracji i obsługi	12,1	10,3	11,1	10,6	8,2	31,3	28,8	28,6	22,4	18,4

	Zespół Szkół w Szczuczynie					Zespół Szkół w Wojewodzinie				
	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017
Liczba uczniów i słuchaczy + liczba wychowanków w internacie	226	163	126	91	77	317+ 52	309+ 61	307+ 55	335***+ 46	326***+ 55
Liczba oddziałów + liczba grup w internacie	10	7	6	5	4	13+2	12+2	13+2	13***+ 1,5	13***+ 2
Liczba etatów nauczycielskich*	20,35	17,24	15,64	14,60	11,99	29,18	28,46	28,39	26,83	27,59
Liczba etatów administracji i obsługi**	8,50	11,50	6,00	6,00	5,00	14,00	14,10	14,00	14,00	15,00
Uczniowie i słuchacze na oddział	22,6	23,3	21,0	18,2	19,3	24,6	26,4	24,1	26,3	25,4
Etaty nauczycielskie na oddział	2,0	2,5	2,6	2,9	3,0	1,9	2,0	1,9	1,9	1,8
Uczniowie i słuchacze na etat nauczycielski	11,1	9,5	8,1	6,2	6,4	12,6	13,0	12,8	14,2	13,8
Uczniowie i słuchacze na etat administracji i obsługi	26,6	14,2	21,0	15,2	15,4	26,4	26,2	25,9	27,2	25,4

* Łącznie z wychowawcami w internatach.

** Łącznie z pracownikami wykonującymi pracę w internatach.

*** Łącznie ze słuchaczami kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Na podstawie powyższej tabeli można stwierdzić, iż najliczniejsze oddziały występowały w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie i w Zespole Szkół w Wojewodzinie (w tej drugiej wynik ten w dużej mierze uwarunkowany był większą w stosunku do oddziałów w szkołach liczebnością grup wychowawczych w internacie). Najmniejsza liczebność oddziałów występowała – jak w latach poprzednich – w Zespole Szkół w Szczuczynie. Oddziały w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie stanowią odrębny przypadek, liczebność oddziałów w szkołach specjalnych bowiem może wynosić od 2 do 16 uczniów – w zależności od niepełnosprawności uczniów.

We wszystkich szkołach (oprócz Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie) na jednego nauczyciela przypadają średnio od 6 do 14 uczniów (podobnie w latach poprzednich), przy najczęstszej liczbie uczniów, wynoszącej 10-11. Dużo większe różnice występowały w liczbie uczniów przypadających na jednego pracownika administracji i obsługi – od 8,2 w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie i 15,4 w Zespole Szkół w Szczuczynie do aż 30,6 w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, przy czym w pozostałych szkołach liczba ta mieściła się w przedziale 18-25.

Tab. 13. Charakterystyki szkół niepublicznych w ostatnich pięciu latach szkolnych.

	LO dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie					
	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017
Liczba słuchaczy	47	55	36	21	24	22
Liczba oddziałów	3	3	2	2	2	2
Słuchacze na oddział	15,7	18,3	18,0	10,5	12	11

W ostatnich latach zauważalne jest stosunkowo stałe, ale nieduże zainteresowanie szkołą niepubliczną, prowadzoną przez p. Leszka Twarowskiego zam. Białystok.

Tab. 14. Uczniowie i słuchacze według miejsca zamieszkania.

	wieś		miasto do 5 tys. mieszkańców		miasto powyżej 5 tys. mieszkańców	
	liczba osób	udział procentowy	liczba osób	udział procentowy	liczba osób	udział procentowy
uczniowie	687	50	81	6	593	44
słuchacze*	28	34	6	7	49	59
słuchacze szkół niepublicznych	9	41	0	0	13	59
Ogółem:	724	49	87	6	655	45

* bez uwzględnienia słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych (brak danych odnośnie miejsca zamieszkania)

Udział uczniów ze wszystkich szkół prowadzonych przez powiat grajewski, biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, był tożsamy ze stanem z czterech poprzednich lat szkolnych, tj. dominującą grupę stanowiły osoby zamieszkujące wieś.

Dominującą grupę wśród słuchaczy natomiast stanowiły, zarówno w przypadku słuchaczy szkół publicznych, jak i w przypadku słuchaczy szkół niepublicznych – osoby z miast powyżej 5 tys. mieszkańców. Biorąc pod uwagę cztery ostatnie lata szkolne, osoby zamieszkujące miasta powyżej 5 tys. mieszkańców dominowały w szkołach niepublicznych, natomiast w przypadku szkół publicznych trend ten pojawił się w poprzednim roku szkolnym. Wcześniej dominowały osoby ze wsi, przy czym zarówno w poprzednim, jak i w badanym roku szkolnym, słuchaczy publicznych szkół stanowiły osoby, pobierające kształcenie w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, natomiast w latach wcześniejszym duży odsetek słuchaczy stanowiły osoby, pobierające kształcenie w szkole policealnej.

Tab. 15. Funkcjonowanie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie.

	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017
Liczba etatów pedagogicznych	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50
Liczba etatów administracji i obsługi	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90
Liczba wydanych opinii i orzeczeń	899	714	495	629	687	605	499
Liczba dzieci przyjętych przez Poradnię	952	849	811	916	989	889	845
Liczba uczniów objętych opieką Poradni	8263	8154	8098	7920	7447	7276	6410
Liczba opinii i orzeczeń na 1000 uczniów objętych opieką Poradni	110	88	61	79	92	83	78
Liczba opinii i orzeczeń na etat pedagogiczny	120	95	66	84	92	81	66

Liczba etatów pedagogicznych, a także etatów administracji i obsługi, pozostaje w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie niezmienna od lat. Sprawia to, iż w przypadku większej liczby dzieci wymagających pomocy specjalistycznej, zwiększa się liczba opinii i orzeczeń, wydawanych przez pracowników Poradni, przypadających na jednego pracownika. W skali przedstawionych tu trzech pierwszych lat szkolnych zauważa się jednakże spadek liczby wydawanych opinii i orzeczeń, a także spadek ogólnej liczby uczniów objętych opieką Poradni, co związane jest z postępującym niżem demograficznym. Natomiast od roku szk. 2013/2014 wzrasta liczba wydanych opinii, przy dalszym spadku ogólnej liczby uczniów objętych opieką Poradni. Wzrost wydanych opinii wiązał się głównie z kwestią odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko 6-cioletnie obowiązku szkolnego. W roku szk. 2015/2016 liczba wydanych opinii i orzeczeń spadła w stosunku do poprzedniego roku szkolnego – prawdopodobnie jest to spowodowane zmianą przepisów w zakresie wieku, w jakim dziecko rozpoczyna obowiązek szkolny. Rodzice nie ubiegali się już o opinie w kwestii odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko 6-cioletnie obowiązku szkolnego. Rok szk. 2016/2017 to dalszy spadek wydawanych opinii i orzeczeń przy dalszym spadku ogólnej liczby uczniów objętych opieką Poradni.

Tab. 16. Działalność diagnostyczna Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie.

Rodzaje diagnoz	Dzieci do 3 roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem
Psychologiczna	8	104	377	121	101	0	711
Pedagogiczna	3	56	297	71	10	0	437
Logopedyczna	4	152	42	4	4	0	206
Związana z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej	0	0	0	18	0	0	18

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie przeprowadzała cztery rodzaje diagnoz. Rozpoczęły w ubiegłym roku szkolnym nowy rodzaj diagnozy – związany z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej – spotkał się z większym zainteresowaniem. W roku szk. 2016/2017, analogicznie do siedmiu ostatnich lat, dominowały diagnozy o charakterze psychologicznym. Grupą najczęściej korzystającą z usług Poradni byli uczniowie szkół podstawowych. Ogółem przeprowadzono 1372 diagnoz, tj. o 155 mniej niż w poprzednim roku szkolnym. Generalnie obserwuje się tendencję malejącą pod względem ilości przeprowadzanych diagnoz.

Tab. 17. Pomoc udzielana nauczycielom, rodzicom i wychowawcom przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Rodzaje diagnoz	Pedagodzy i psychologdy szkolni	Nauczyciele (w tym wychowawcy klas)	Rodzice	Inni	Ogółem
Warsztaty (liczba osób)	2	10	0	0	12
Terapia rodzin (liczba rodzin)	0	0	5	0	5
Udział w radach pedagogicznych (liczba spotkań)	0	1	0	0	1
Prelekcje, wykłady (liczba spotkań)	1	3	5	0	9
Inne (liczba osób)	8	131	469	46	654

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie udziela pomocy wszystkim osobom zainteresowanym pozyskaniem pomocy o charakterze psychologiczno-pedagogicznym. W roku szk. 2016/2017 z pomocy Poradni najczęściej korzystali rodzice uczniów, a także nauczyciele, analogicznie do siedmiu lat poprzednich, przy tym liczba nauczycieli, którzy skorzystali z pomocy Poradni w roku szk. 2016/2017 była identyczna w stosunku do poprzedniego roku szkolnego (łącznie nauczycieli, wychowawców i psychologów oraz pedagogów szkolnych), natomiast liczba rodziców – mniejsza o 131 osób w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Ogólnie z pomocy skorzystało 681 osób (o 160 osób mniej niż w poprzednim roku szkolnym). Generalnie obserwuje się tendencję malejącą pod względem ilości dorosłych osób korzystających z bezpośredniej pomocy Poradni.

Tab. 18. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Formy pomocy	Dzieci do 3. roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem	Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące
Terapia logopedyczna	10	149	47	3	2	2	213	137

Formy pomocy	Dzieci do 3. roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem	Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące
Terapia psychologiczna, w tym psychoterapia	-	0	7	10	2	0	19	17
Terapia dla zagrożonych uzależnieniami	-	-	7	14	2	0	23	9
Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym	0	7	4	1	0	0	12	12
Zajęcia grupowe aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu	-	-	0	98	79	0	177	0
Zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych	0	11	271	253	0	0	535	0
Interwencja kryzysowa	0	1	7	36	0	3	47	0
Inne formy pomocy indywidualnej	0	272	17	3	1	0	293	0
Inne formy pomocy grupowej	0	3	0	0	0	0	3	0
Indywidualne porady zawodowe na podstawie badań	-	-	-	18	0	0	18	-
Indywidualne porady zawodowe bez badań	-	-	0	39	6	4	49	-
Porady bez badań	2	64	39	27	7	0	139	-

Tab. 19. Orzeczenia wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Rodzaj wydanego orzeczenia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Ogółem
nieśłyszących i słabosłyszących	3	0	0	1	4
niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	0	7	14	1	22
niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym	1	3	11	0	15
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	7	5	1	0	13
o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	1	0	1	0	2
o potrzebie indywidualnego nauczania	-	33	19	8	60
odmowne	0	1	0	0	1
o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	1	-	-	-	1
z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	6	4	2	0	12
z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	11	3	1	1	16

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie wydaje szereg orzeczeń o różnym charakterze. W roku szk. 2016/2017 największą liczbę wydanych orzeczeń stanowiły orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania oraz orzeczenia dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, analogicznie do poprzednich siedmiu lat szkolnych.

Tab. 20. Opinie wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Opinia w sprawie	Dzieci do 3 roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Ogółem
Wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	2	14	-	-	-	16
Odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego	-	8	-	-	-	8
Dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia	-	-	29	23	1	53
Przyjęcie ucznia szkoły podstawowej/ gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy	-	-	0	2	-	2
Zezwolenia na zatrudnienie młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu	-	-	-	4	0	4
Objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu	-	17	-	-	-	17
Objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce	-	-	149	7	0	156
Inne opinie o przebadanych	0	6	0	0	1	1
O specyficznych trudnościach w uczeniu się	-	-	89	6	3	98

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie wydaje również liczne opinie. W roku szk. 2016/2017 największą liczbę wydanych opinii stanowiły opinie w sprawie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce (44 % wszystkich opinii) oraz opinie w sprawie o specyficznych trudnościach w uczeniu się (15%). Te drugie były też jednymi z dominujących opinii w poprzednich pięciu latach szkolnych. Natomiast największą liczbę opinii we wspomnianych pięciu latach stanowiły inne opinie o badanych (blisko 40 % wszystkich opinii), w roku szkolnym 2016/2017 stanowiły one jednak ułamek wydanych opinii.

5. Kadra nauczycielska w roku szkolnym 2016/2017 (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2016r., po korekcie danych SIO z dn. 07.10.2016 r.).

Tab. 21. Kadra nauczycielska zatrudniona w prowadzonych szkołach i placówkach oświatowych.

Szkoła	Pełnozatrudnieni		Niepełnozatrudnieni		Procent niepełnozatrudnionych	
	liczba osób	liczba etatów	liczba osób	liczba etatów	liczba osób	liczba etatów
ZS Nr 1 w Grajewie	36	36	5	2,97	12,2 %	7,6 %
ZS Nr 2 w Grajewie	26	26	4	2,73	13,3 %	9,5 %
ZSS w Grajewie	40	40	7	2,90	14,9 %	6,8 %
ZS w Wojewodzinie	23	23	8	4,59	25,8 %	16,6 %
ZS w Szczuczynie	8	8	6	3,99	42,3 %	33,3 %
ZS w Nieckowie	30	30	9	3,37	23,1 %	10,1 %
PPP w Grajewie	7	7	1	0,50	12,5 %	6,7 %
Razem	170	170	40	21,05	19,1 %	11,0 %

Wśród nauczycieli zatrudnionych w prowadzonych szkołach dominowali nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy. Osoby niepełnozatrudnione stanowiły 11,0 % wszystkich nauczycieli zatrudnionych we wszystkich szkołach (w przeliczeniu na etaty; w uprzednim roku szkolnym 14,3 % wszystkich zatrudnionych nauczycieli, rok wcześniej – 13,8 %, 2 lata wcześniej – 16,5 %, 3 lata wcześniej – 11,3 %). Duża liczba osób niepełnozatrudnionych w szkołach wiąże się z prowadzeniem kształcenia zawodowego w licznych zawodach, niekoniecznie powtarzalnych w kolejnych latach szkolnych (w Zespole Szkół w Nieckowie, Zespole Szkół w Wojewodzinie), z wręczaniem nauczycielom ograniczeń w związku

z niewystarczającą dla nich liczbą godzin dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (w Zespole Szkół w Szczuczynie, Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie) lub wynika z czasowego (na dany rok szkolny) zapotrzebowania na nauczycieli danego przedmiotu (w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie, Zespole Szkół w Szczuczynie). Analogicznie do trzech poprzednich lat szkolnych, największy odsetek osób niepełnozatrudnionych wystąpił w Zespole Szkół w Szczuczynie.

Tab. 22. Struktura zatrudnienia.

Szkoła	Stażysta			Kontraktowy			Mianowany			Dyplomowany		
	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E
ZS Nr 1 w Grajewie	0,00	0	0,0	1,00	1	2,6	4,35	5	11,2	33,62	35	86,2
ZS Nr 2 w Grajewie	1,00	1	3,5	3,15	4	11,0	7,58	8	26,4	17,00	17	59,1
ZSS w Grajewie	3,00	4	7,0	7,00	7	16,3	9,61	11	22,4	23,29	25	54,3
ZS w Wojewodzinie	0,00	0	0,0	3,53	4	12,8	7,31	9	26,5	16,75	18	60,7
ZS w Szczuczynie	0,00	0	0,0	0,31	1	2,6	5,08	6	42,4	6,60	7	55,0
ZS w Nieckowie	1,00	1	3,0	2,50	3	7,5	12,28	14	36,8	14,93	18	44,7
PPP w Grajewie	0,00	0	0	0,00	0	0,0	3,00	3	40,0	4,50	5	60,0
Razem	5,00	6	2,6	17,49	20	9,2	49,21	56	25,8	116,69	125	61,1

E – liczba etatów,

O – liczba osób,

% E – udział procentowy w ogólnej liczbie etatów

Dodatkowo zatrudnione były trzy osoby bez stopnia – w Zespole Szkół w Nieckowie, w wymiarze w sumie 2,66 etatów (8,0 % ogólnej liczby etatów w szkole).

Największą grupę stanowili nauczyciele dyplomowani – 61,0 % wszystkich nauczycieli (rok wcześniej – 57,4 %, w r. szk. 2014/2015 – 50,1 %, w r. szk. 2013/2014 – 46,4 %, w r. szk. 2012/2013 – 46,3 %, w r. szk. 2011/2012 – 43,9 %, a w r. szk. 2010/2011 – 40,6 %). Kolejną grupę – 25,8 % – stanowili nauczyciele mianowani (rok wcześniej – 28,7 %, w r. szk. 2014/2015 – 32,2 %, w r. szk. 2013/2014 – 31,7 %, w r. szk. 2012/2013 – 30,8 %, w r. szk. 2011/2012 – 29,2 %, a w r. szk. 2010/2011 – 29,7 %), 9,2 % – nauczyciele kontraktowi (rok wcześniej – 11,1 %, w r. szk. 2014/2015 – 13,6 %, w r. szk. 2013/2014 – 18,5 %, w r. szk. 2012/2013 – 19,4 %, w r. szk. 2011/2012 – 21,3 %, a w r. szk. 2010/2011 – 25,0 %), 2,6 % to nauczyciele stażysty (rok wcześniej – 1,5 %, w r. szk. 2014/2015 – 2,6 %, w r. szk. 2013/2014 – 2,2 %, w r. szk. 2012/2013 – 2,1 %, w r. szk. 2011/2012 – 6,6 %, a w r. szk. 2010/2011 – 4,7 %), natomiast pozostałe 1,4 % to nauczyciele bez stopnia (rok wcześniej i w r. szk. 2014/2015 – 1,5 %, w r. szk. 2013/2014 – 1,2 %, w r. szk. 2012/2013 – 1,4 %, a w r. szk. 2011/2012 – 1,2 %).

W stosunku do poprzedniego roku szkolnego, zmniejszyła się liczba etatów na stopniu nauczyciela kontraktowego i mianowanego, a zwiększyła – w przypadku nauczyciela stażysty i nauczyciela dyplomowanego. Liczba etatów nauczycieli stażystów wzrosła o 2,09 (przy zwiększonej o jedną liczbę osób), nauczycieli kontraktowych spadła o 4,29 etatów (przy zmniejszonej o 5 liczbie osób), nauczycieli mianowanych spadła o 4,67 etatów (przy zmniejszonej o 6 liczbie osób), natomiast nauczycieli dyplomowanych wzrosła o 4,67 etatów (przy zwiększonej o 2 osoby liczbie osób). Ogólnie liczba nauczycieli zmniejszyła się – o 8 osób (4,34 etatów).

We wszystkich siedmiu prowadzonych szkołach i placówkach grupą nauczycieli dominującą liczebnie pod względem stopnia awansu zawodowego byli nauczyciele dyplomowani. Trend ten objął już wszystkie szkoły prowadzone przez powiat, podczas gdy w poprzednim roku szkolnym istniała jedna szkoła, w której grupa nauczycieli dyplomowanych nie dominowała – był to Zespół Szkół w Nieckowie, w którym większość nauczycieli stanowili nauczyciele mianowani.

Postępowania egzaminacyjne.

W roku szkolnym 2016/2017 (w sierpniu 2017 r.) w Starostwie Powiatowym w Grajewie przeprowadzone zostały 3 postępowania egzaminacyjne na stopień nauczyciela mianowanego, w wyniku których 3 nauczycieli uzyskało wyższy stopień awansu zawodowego (po jednym nauczycielu z Zespołu Szkół Nr 2 w Grajewie, Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie i Zespołu Szkół w Wojewodzinie).

Tab. 23. Nauczyciele bibliotekarze i specjaliści.

Szkoła	Bibliotekarze		
	liczba osób	liczba etatów	Liczba uczniów i słuchaczy w szkole przypadających na 1 etat (bez uczestników KKZ)
ZS Nr 1 w Grajewie	2	2,0	202
ZS Nr 2 w Grajewie	1	1,0	306
ZSS w Grajewie	1	0,5	280 (140 na pół etatu)
ZS w Wojewodzinie	1	1,0	326
ZS w Szczuczynie	1	0,7	110 (77 na 0,7 etatu)
ZS w Nieckowie	1	1,0	302
Razem	7	6,2	251

Specjalistów zatrudnionych w szkołach stanowili:

- 3 pedagogów szkolnych: 1 osoba (1 etat) w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie i 2 osoby (1 etat) w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie,
- 1 logopeda (0,6 etatu) w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie,
- 2 psychologów szkolnych (1 etat) w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie.

6. Warunki kształcenia – mienie szkolne. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych pozyskanych ze szkół, odnośnie inwestycji – dane z Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Grajewie)

Tab. 24. Nieruchomości gruntowe.

Szkoła:	ZS Nr 1	ZS Nr 2	ZS W	ZS N	ZS Sz	ZSS
Wyszczególnienie	Powierzchnia w m²					
Powierzchnia nieruchomości gruntowej ogółem	12089	43562	257500	967065	26775	2796
Powierzchnia terenów zielonych	-	35248	55471,70	1679	8100	1100
Powierzchnia terenów pod obiektami budowlanymi	-	3752	3555,8	46451	-	1084
Powierzchnie terenów sportowych	-	3056	7838	12000	-	300
Powierzchnia placu zabaw dla dzieci	-	-	-	-	-	275
Pozostałe tereny	-	1506	36417,5	1521	-	37
Grunty orne	-	-	154217	464317		
Łąki trwałe	-	-	-	327084		
Pastwiska	-	-	-	96417		
Lasy	-	-	-	8175		
Rowy	-	-	-	9421		
Wyszczególnienie	Liczba					
ogółem	1	2	5	2	4	1
Elementy infrastruktury sportowej	boiska do siatkówki plażowej	0	0	1	0	0
	boiska uniwersalne/wielozadaniowe	0	1	1	1	1
	boiska do koszykówki	0	0	0	0	0
	boisko do siatkówki	0	0	0	0	0
	boiska do piłki ręcznej	0	0	0	0	0
	korty tenisowe	0	0	0	0	0
	boiska do piłki nożnej	0	1	0	0	2
	bieżnie proste	0	0	1	0	0
	bieżnie okólne	0	0	0	0	1
	skocznie	0	0	1	0	0
	rzutnie	0	0	1	0	0
	inne urządzenia sportowe	1	0	0	1	0

ZS Nr 1 – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie
 ZS W – Zespół Szkół w Wojewodzinie
 ZS Sz – Zespół Szkół w Szczuczynie

ZS Nr 2 – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie
 ZS N – Zespół Szkół w Nieckowie
 ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie

Dość duże różnice w powierzchni nieruchomości gruntowych w stosunku do poprzedniego roku szkolnego wynikają z dokonanych przez szkoły weryfikacji i uwzględnienia między innymi gruntów o charakterze rolniczym.

Tab. 25. Pomieszczenia.

Wyszczególnienie	Liczba							
	Szkoła:	1G	2G	W	N	Sz	ZSS	PPP
Sale lekcyjne		21	17	10	6	11	15*	0
Pracownie szkolne		0	4	6	17	2	4	0
Pracownie do praktycznej nauki zawodu		0	0	7	0	7	1	0
Świetlice		0	0	0	1	0	2**	0
Pomieszczenia do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego		2	2	2	1	1	2	0
Biblioteki		1	1	1	1	1	1	0
Kuchnie i stołówki		2	0	1	1	0	0	0
Gabinety		2	1	2	1	1	4	6
Pomieszczenie wielofunkcyjne		0	0	0	0	0	1	0
Pozostałe pomieszczenia		0	0	1	0	5	21*	5

1G – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie

2G – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie

W – Zespół Szkół w Wojewodzinie

N – Zespół Szkół w Nieckowie

Sz – Zespół Szkół w Szczuczynie

ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie

* dotyczy wszystkich sal/pomieszczeń pozostających do dyspozycji kadry pedagogicznej i uczniów szkoły, a więc sal w budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie, w internacie Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie, w Domu Pomocy Społecznej w Grajewie i w Oddziale Przedszkolnym Specjalnym (w Wojewodzinie).

** 1 świetlica w budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie i 1 świetlica w internacie Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie.

Tab. 26. Gabinety.

Rodzaj gabinetu	Szkoła/placówka						
	ZS Nr 1	ZS Nr 2	ZS Wojewodzin	ZS Nieckowo	ZS Szczuczyn	ZSS	PPP
Szkolny gabinet lekarski	0	0	1	0	0	0	0
Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	1	1	0	1	1	0	0
Gabinet psychologa	0	0	0	0	0	0	2
Gabinet pedagoga	1	0	0	0	0	0	2
Gabinet logopedy	0	0	0	0	0	3*	1
Gabinet rehabilitanta	0	0	0	0	0	1	0
Sala do zajęć grupowych	0	0	0	0	0	0	1

ZS Nr 1 – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie

ZS Nr 2 – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie

ZS Wojewodzin – Zespół Szkół w Wojewodzinie

ZS Nieckowo – Zespół Szkół w Nieckowie

ZS Szczuczyn – Zespół Szkół w Szczuczynie

ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie

* dotyczy wszystkich gabinetów pozostających do dyspozycji kadry pedagogicznej i uczniów szkoły, a więc 1 gabinetu w budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie, 1 gabinetu w internacie Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie i 1 gabinetu w Wojewodzinie.

Tab. 27. Inwestycje, remonty szkolne, zakupy.

Szkoła/placówka	Rodzaj inwestycji/remontu/zakupu	Koszt inwestycji/remontu/zakupu w roku szkolnym	Źródła finansowania inwestycji/remontu/zakupu
Zespół Szkół w Szczuczynie	Remont pokrycia dachowego na budynku warsztatów szkolnych	74.526,00	środki z rozliczenia dochodów oświatowych, dodatkowe środki własne powiatu
	Dostosowanie gabinetu szkolnej profilaktyki zdrowotnej do obowiązujących przepisów	1.490,00	dodatkowe środki własne powiatu

Szkoła/placówka	Rodzaj inwestycji/remontu/zakupu	Koszt inwestycji/ remontu/zakupu w roku szkolnym	Źródła finansowania inwestycji/remontu/ zakupu
Zespół Szkół w Nieckowie	Remont bieżący klas lekcyjnych oraz pomieszczeń biurowych w budynku dydaktycznym	89.203,78	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Zakup materiałów do remontu bieżącego pomieszczenia dydaktycznego na potrzeby biblioteki wraz z czytelnią	12.500,00	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Remont bieżący klas lekcyjnych	30.960,00	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Zakup umundurowania dla uczniów klasy mundurowej w ramach wdrożenia innowacji pedagogicznej p.n. „Edukacja Policyjna”	320,00	dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup prasy belującej na potrzeby szkoły	80.817,15	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Dostosowanie gabinetu szkolnej profilaktyki zdrowotnej do obowiązujących przepisów	2.177,00	dodatkowe środki własne powiatu
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie	Zakup rejestratora monitoringu wizyjnego, dwóch kamer oraz sterownika czasowego dzwonka szkolnego	3.698,99	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Zakup projektora multimedialnego	1.999,00	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Wymiana stolarki drzwiowej w salach lekcyjnych	53.818,47	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Wymiana opraw oświetleniowych w salach lekcyjnych i na korytarzach szkolnych	12.225,53	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	Zakup 17 zestawów komputerowych do pracowni informatycznej	8.479,02	dodatkowe środki własne powiatu, środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Remont bieżący części ogrodzenia szkoły	2.037,75	dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup środków dydaktycznych na potrzeby przeprowadzenia egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie	7.548,94	dodatkowe środki własne powiatu
Zespół Szkół w Wojewodzinie	Zakup 15 stacjonarnych zestawów komputerowych na potrzeby prowadzenia zajęć dydaktycznych	31.200,00	dodatkowe środki własne powiatu
	Budowa sieci komputerowej w pracowni informatycznej	8.897,65	środki własne powiatu
	Zakup krzeseł do odnowionych pokoi na II piętrze internatu	2.399,88	dodatkowe środki własne powiatu
	Rozbiórka zbiorników na olej opałowy i porządkowanie terenu, wraz z dokumentacją	1.500,00	środki własne powiatu
	Wymiana instalacji elektrycznej i demontaż niesprawnej instalacji wentylacyjnej w budynku warsztatów szkolnych	2.999,99	dodatkowe środki własne powiatu
	Remont bieżący posadzek na hali maszyn i narzędzi rolniczych w budynku warsztatów szkolnych	1.000,00	dodatkowe środki własne powiatu
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	Zakup 11 zestawów komputerowych na potrzeby pracowni informatycznej	17.780,00	dodatkowe środki własne powiatu, środki z rozl. dochodów oświatowych
	Zakup tablicy interaktywnej	7.000,00	dodatkowe środki własne powiatu
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie	Zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania użytkowego wraz z wykonaniem połączenia sieciowego	6.000,00	dodatkowe środki własne powiatu
Razem:		393.479,20	

7. Wyrównywanie szans edukacyjnych. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 31.03.2017 r.)

Tab. 28. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych.

Szkoła/placówka	Zajęcia sportowe		Zajęcia artystyczne		Koła przedmiotowe		Zajęcia informacyjne		Zajęcia techniczne		Zajęcia turystyczno-krajoznawcze		Inne zajęcia	
	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie – LO	7	64	-	-	1	23	-	-	-	-	-	-	-	-
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	LO	2	15	-	-	4	30	-	-	-	-	-	-	-
	T	3	20	-	-	-	-	2	15	-	-	-	-	-
Zespół Szkół w Wojewodzinie	ZSZ	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	T	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zespół Szkół w Nieckowie – T	3	34	1	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zespół Szkół w Szczuczynie	T	2	34	1	8	3	20	-	-	-	-	-	-	
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	SP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	G	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	ZSZ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	SzP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

LO – liceum ogólnokształcące, T – technikum, ZSZ – zasadnicza szkoła zawodowa, SP – szkoła podstawowa, G – gimnazjum, SzP – szkoła przysposabiająca do pracy

Największą ofertą zajęć pozalekcyjnych wykazał się Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie, natomiast największą liczbą uczniów w nich uczestniczących wykazały się Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie i Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie – analogicznie do poprzedniego roku szkolnego.

W Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie część dzieci i młodzieży korzystała ze świetlicy szkolnej. W Szkole Podstawowej Nr 3 Specjalnej było to 10 dzieci, w Publicznym Gimnazjum Nr 4 Specjalnym – 25 dzieci, w Szkole Przysposabiającej do Pracy Zawodowej – 15 uczniów i w Zasadniczej Szkole Zawodowej Specjalnej – 10 uczniów.

Tab. 29. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach specjalistycznych i innych.

Rodzaj zajęć	Liczba uczniów:								
	ZSS w Grajewie					ZSZ i T w Wojewodzinie	T w Nieckowie	LO w Grajewie	T w Grajewie
	SP Nr 3 Specjalnej z Oddziałem Przeszkolnym Specjalnym	PG Nr 4 Specjalnego	Szkoły Przyp. do Pracy Zaw.	ZSZ Specjalnej					
rewalidacyjne	8	11	-	-	-	-	-	1	
dydaktyczno-wyrównawcze	7	5	-	11	-	1	11	-	
specjalistyczne	korekcyjno-kompensacyjne	-	-	-	-	-	-	-	
	logopedyczne	30	-	-	-	-	-	-	
	socjoterapeutyczne	-	-	-	-	-	-	-	
	inne o charakterze terapeutycznym	17	3	12	3	-	-	-	

Rodzaj zajęć	Liczba uczniów:								
	ZSS w Grajewie					ZSZ i T w Wojewodzinie	T w Nieckowie	LO w Grajewie	T w Grajewie
	SP Nr 3 Specjalnej z Oddziałem Przedшкоlnym Specjalnym	PG Nr 4 Specjalnego	Szkoły Przysp. do Pracy Zaw.	ZSZ Specjalnej					
związane z wyborem kierunku kształcenia, planowaniem kształcenia i kariery zawodowej	-	-	-	-	-	70	-	-	-

Tab. 30. Pomoc materialna – stypendia przyznane uczniom

Wyszczególnienie	Liczba uczniów w szkołach:						
	ZS Nr 1 w Grajewie	ZS Nr 2 w Grajewie	ZS w Wojewodzinie	ZS w Nieckowie	ZS w Szczuczynie	ZSS w Grajewie	
Stypendium za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe	1	1	1	1	1	1	
Stypendium Prezesa Rady Ministrów	1	2	1	1	1	-	
Stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania	-	-	-	-	-	-	
Stypendium przyznane przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż JST	-	-	-	-	2	-	
Dofinansowanie zakupu podręczników szkolnych	-	-	-	-	-	47	

6 uczniów szkół powiatu grajewskiego otrzymało Stypendium Starosty Grajewskiego o wartości 1.600,00 zł (160 zł miesięcznie przez 10 miesięcy).

48 uczniów szkół powiatu grajewskiego otrzymało stypendia w ramach Programu „Pokaż Język”, realizowanego przez Fundację Pokaż Język, funkcjonującą przy firmie Pfeleiderer Group S.A. z siedzibą we Wrocławiu. Miesięczna wartość stypendium to 100,00 zł (wartość roczna: 1.000,00 zł).

- Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie zajęło 11. miejsce w województwie podlaskim i 306. miejsce w kraju (tytuł „Brazowej Szkoły 2017”) w Ogólnopolskim Rankingu Liceów Ogólnokształcących 2017 (na 500 najlepszych szkół tego typu w Polsce) w ramach XIX Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych, przeprowadzonym przez Miesięcznik "Perspektywy" i dziennik "Rzeczpospolita”;
- Technikum w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie zajęło 13. miejsce, Technikum w Wojewodzinie – 20. miejsce, a Technikum w Nieckowie – 24. miejsce w województwie podlaskim, natomiast w kraju wszystkie trzy szkoły – powyżej 300. miejsca w Ogólnopolskim Rankingu Techników 2017 (na ponad 300 najlepszych szkół tego typu w Polsce) w ramach XIX Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych, przeprowadzonym przez Miesięcznik "Perspektywy" i dziennik "Rzeczpospolita”;
- Zespół Szkół w Wojewodzinie, w ramach promowania czytelnictwa, włączył się do akcji, w ramach której zorganizowano happening połączony z „uwalnianiem” książek na ulicach Grajewa (przy miejskiej targowicy) oraz w gimnazjach w Prostkach i w Wąsoszu;
- po dwóch uczniów z Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie, Zespołu Szkół Nr 2 w Grajewie, Zespołu Szkół w Nieckowie, Zespołu Szkół w Szczuczynie i Zespołu Szkół w Wojewodzinie oraz 1 opiekun (z Zespołu Szkół w Nieckowie) wzięło udział w realizacji projektu „Śladami Bohaterów”, organizowanego przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Białymstoku, przy współpracy z Kuratorium Oświaty w Białymstoku, sfinansowanego ze środków powiatu grajewskiego (w sumie na kwotę 12.705,00 zł);
- Zespół Szkół w Szczuczynie zakończył realizację projektu pn. „Mobilny mechanik na rynku europejskim” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na kwotę 315 066,06 zł. W ramach tego projektu dwie

- grupy uczniów Technikum w Szczuczynie odbywali trzytygodniowe praktyki zawodowe w Pradze (Czechy);
- f) Zespół Szkół w Szczuczynie rozpoczął realizację projektu pn. „Eurotechnik pojazdów samochodowych” w ramach programu Erasmus+ na kwotę 54 882,00 €. W ramach tego projektu jedna grupa uczniów Technikum w Szczuczynie już odbyła praktyki zawodowe w zakładach samochodowych w Wilnie (Litwa), druga grupa odbędzie praktyki w roku szk. 2017/2018;
  - g) Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie już od 15 lat redaguje gazetkę szkolną „Trójka na 6”, wydawaną w wersji papierowej i elektronicznej;
  - h) Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie wzbogacił ofertę edukacyjną szkoły o projekt dobrej praktyki pn. „Międzypokoleniowe spotkania w ZSS w Grajewie”;
  - i) Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie:
    - przygotował i wdrożył II edycję projektu edukacyjnego „Do słuchania”, który zrealizowano wiosną 2017 r.; w ramach projektu m.in. zorganizowano galerię plastycznych prac uczniowskich „Poezja w rysunku zakłętą” i koncert poezji śpiewanej inspirowany twórczością Boba Dylana i Jacka Kaczmarskiego „Bardowie” w wykonaniu uzdolnionych artystycznie (wokalnie i instrumentalnie) licealistów,
    - przygotował, zgłosił (do Kuratorium Oświaty w Białymstoku), i w okresie od października 2016 do kwietnia 2017 wdrożył, a następnie dokonał ewaluacji (maj – czerwiec 2017) innowacji pedagogicznej „Polish Your English”,
    - rozpoczął realizację 3-letniego projektu „Rusz ciało i umysł – zdrowy tryb życia wśród nastolatków” w ramach programu Erasmus+; w ramach projektu oprócz działań grupy roboczej na miejscu w trakcie roku szkolnego uczniowie z opiekunkami odbyli 3 wizyty w szkołach europejskich – w Bułgarii, Wielkiej Brytanii i na Łotwie.
  - j) Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie:
    - zdobył certyfikat dla szkoły „Szkoła, która niesie pomoc” w ramach ogólnopolskiego projektu konkursowego „Zróbmy pokój” (organizator: PAH),
    - zdobył Certyfikat dla szkoły w ramach ogólnopolskiego projektu konkursowego „Szkoła wolna od dopalaczy”,
    - zdobył tytuł dla szkoły „Dobrze ZaPROJEKTowana Szkoła” za geograficzny projekt „KOREA - SEONSAENG NIM!” w ramach ogólnopolskiego projektu konkursowego „Projekt z klasą” (organizator: Nowa Era),
    - wziął udział w stypendialnym programie „Odkrywczy Diamentów” – założenie klubu naukowego WIP (Wiedza Innowacja Postęp), który jako jeden z innowacyjnych projektów z województwa podlaskiego zdobył dofinansowanie w wysokości 5000 zł.

8. Wyniki nauczania.

a) Wyniki egzaminu maturalnego 2017 r. *(Źródło: Opracowania własne oraz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży na podstawie danych tej drugiej)*

Egzamin maturalny w 2017 r. w terminie głównym przeprowadzono w dniach od 4 do 26 maja (w części pisemnej i w części ustnej), natomiast egzamin w terminie dodatkowym w dniach od 1 do 20 czerwca (w części pisemnej i w części ustnej).

Do egzaminu maturalnego w roku 2017 przystępowali absolwenci, którzy zdawali maturę po raz pierwszy, absolwenci, którzy nie zdali egzaminu maturalnego w poprzednich latach oraz maturzyści z lat ubiegłych, którzy chcieli podwyższyć uzyskane wcześniej wyniki lub zdać egzamin z przedmiotów dodatkowych.

W 2017 r. absolwent szkoły przystępował obowiązkowo do 2 egzaminów w części ustnej i 4 egzaminów w części pisemnej.

Obowiązkowe egzaminy w części ustnej obejmowały:

- egzamin z języka polskiego (bez określenia poziomu),
- egzamin z języka obcego nowożytnego (bez określenia poziomu).

Obowiązkowe egzaminy w części pisemnej z kolei obejmowały:

- egzamin z języka polskiego (na poziomie podstawowym),
- egzamin z matematyki (na poziomie podstawowym),
- egzamin z języka obcego nowożytnego (na poziomie podstawowym),
- egzamin z wybranego przedmiotu dodatkowego (na poziomie rozszerzonym).

Oprócz jednego obowiązkowego egzaminu z przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym, absolwent mógł przystąpić do egzaminów z nie więcej niż pięciu kolejnych przedmiotów, do wyboru spośród: biologia, chemia, filozofia, fizyka, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język obcy nowożytny, język łaciński i kultura antyczna, język mniejszości etnicznej, język mniejszości narodowej, język regionalny, język polski, matematyka, wiedza o społeczeństwie.

Absolwent zdał egzamin maturalny i uzyskał świadectwo dojrzałości, jeśli w części ustnej i pisemnej z każdego przedmiotu obowiązkowego otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z danego przedmiotu oraz przystąpił do egzaminu z wybranego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym w części pisemnej (dla tego przedmiotu nie jest określony próg zaliczenia).

Zdający, którzy podwyższali wynik egzaminu lub przystąpili po raz pierwszy do egzaminów z przedmiotów dodatkowych, otrzymali aneks do świadectwa dojrzałości.

Absolwenci, którym szczególne przypadki losowe lub zdrowotne uniemożliwiły przystąpienie do egzaminu maturalnego w terminie głównym, przystąpili, za zgodą dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży, do egzaminu w terminie dodatkowym w czerwcu.

Maturzyści, którzy przystąpili do egzaminu z wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i pisemnej i nie zdali wyłącznie jednego egzaminu, mieli możliwość poprawienia niezdanego egzaminu pod koniec sierpnia 2017 r. (23-25.08.).

Absolwenci niepełnosprawni, niedostosowani społecznie oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym, posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego, chorzy lub niesprawni czasowo, absolwenci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (w tym z: dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią) oraz absolwenci, którzy w roku szkolnym 2016/2017 byli objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub ze względu na sytuację kryzysową lub traumatyczną mogli przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach i/lub formach dostosowanych do ich potrzeb. Szczegółowe informacje dotyczące dostosowań są ogłaszane w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej publikowanym na stronie internetowej CKE do końca sierpnia poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin. Za dostosowanie warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego jest odpowiedzialny dyrektor szkoły jako przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w danej szkole. Warunki te dostosowuje na podstawie wskazań rady pedagogicznej po uzyskaniu stanowiska zdającego. Z kolei rada pedagogiczna wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości uczniów (słuchaczy), wybierając spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu (określonych przez dyrektora CKE) na podstawie:

- orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego,
- orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania,
- opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się,
- zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza,
- pozytywnej opinii rady pedagogicznej – wydanej na wniosek nauczyciela lub specjalisty, wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem (słuchaczem) objętym pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, po uzyskaniu zgody rodziców (opiekunów prawnych) albo pełnoletniego ucznia (słuchacza),
- pozytywnej opinii rady pedagogicznej – wydanej na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia, który był objęty w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną.

W przypadku absolwentów szkół powiatu grajewskiego dostosowanie polegało na:

- w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie:

- zastosowaniu szczególnych kryteriów oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych oraz matematyki, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksja) – w przypadku 19 absolwentów,
  - 1 przypadek dostosowania miejsca zdawania (wydzielony stolik w rogu sali, możliwość posiadania aparatu do mierzenia poziomu cukru we krwi i skorzystania z niego w trakcie egzaminu, możliwość posiadania posiłku i wody, możliwość podania insuliny przez zdającego, możliwość skorzystania z łazienki) i przedłużenia czasu pracy o 30 minut na każdym egzaminie pisemnym, a także z możliwością przedłużenia czasu egzaminu ustnego z języka polskiego i języka obcego nowożytnego o 15 minut,
  - 1 przypadek – w stosunku do absolwenta z obustronnym głębokim niedosłuchem – zwolnienia ze zdawania egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego, dostosowania formy arkusza egzaminacyjnego dla osób niesłyszących i przedłużenia czasu egzaminu ustnego z języka polskiego o 15 minut;
- w Zespole Szkół w Nieckowie: zastosowaniu szczególnych kryteriów oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych oraz matematyki, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się – w przypadku 9 absolwentów.

- dane dotyczące absolwentów, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego po raz pierwszy:

Tab. 31. Liczba absolwentów przystępujących do egzaminu maturalnego oraz zdawalność w poszczególnych szkołach.

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba absolwentów	Liczba zdających, którzy*		Liczba osób, które uzyskały świadectwo dojrzałości		Zdawalność	
			przystąpili przynajmniej do jednego z egzaminów obowiązkowych	przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych	po sesji wiosennej	z uwzględnieniem sesji poprawkowej	po sesji wiosennej	z uwzględnieniem sesji poprawkowej
1	Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie	118	118	118	114	117	96,6	99,2
2	II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 2 im. 9. PSK w Grajewie	28	25	25	21	21	84,0	84,0
3	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie	30	13	13	3	3	23,1	23,1
4	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie	13	8	6	3	3	50,0	50,0
5	Technikum w Zespole Szkół Nr 2 im 9. PSK w Grajewie	51	51	50	43	44	86,0	88,0
6	Technikum w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie	20	11	11	5	7	45,5	63,6
7	Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie	74	47	47	41	44	87,2	93,6
8	Technikum w Zespole Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie	33	23	23	19	22	82,6	95,7
Ogółem w powiecie:		367	296	293	249	261	85,0	89,1

* - liczba absolwentów, którzy przystąpili przynajmniej do jednego egzaminu maturalnego ustnego lub pisemnego

Spośród wszystkich absolwentów w powiecie, przystępujących do egzaminu maturalnego w terminie wiosennym, **85,0%** zdało egzamin (w roku 2016 – 80,9%, w roku 2015 – 77,9%). W województwie podlaskim średnia zdawalność egzaminu maturalnego wyniosła 80,4%, natomiast w kraju – 78,5%.

Uzyskany wynik zdawalności dał powiatowi grajewskiemu w 2017 roku pierwsze miejsce (ex aequo z powiatem zambrowskim) w województwie podlaskim pod względem zdawalności egzaminu maturalnego w sesji wiosennej – spośród 14 powiatów i 3 miast na prawach powiatów (w roku 2016 – czwarte, w roku 2015 – piąte).

Zdawalność egzaminu maturalnego w powiecie z uwzględnieniem sesji poprawkowej wyniosła **89,1%** (w roku 2016 – 86,4%, w roku 2015 – 84,8%). W województwie podlaskim średnia zdawalność – z uwzględnieniem sesji poprawkowej – wyniosła 86%, a w kraju – 84,5%. **Uzyskany wynik zdawalności dał powiatowi grajewskiemu w 2017 roku trzecie miejsce (ex aequo z m. Białystok) w województwie podlaskim pod względem zdawalności egzaminu maturalnego w sesji wiosennej – spośród 14 powiatów i 3 miast na prawach powiatów**

Tab. 32. Wybieralność języków obcych nowożytnych obowiązkowych (O) i dodatkowych (D) na egzaminie maturalnym w części ustnej (EU) i części pisemnej (EP) (w maju)

Szkoła		egzamin ustny						
		Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język włoski
		O	D	O	D	O	D	D
Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 1 w Grajewie	EU	114	-	1	-	3	-	-
	EP	114	92	1	1	3	1	1
II Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 2 w Grajewie	EU	20	-	2	-	3	-	-
	EP	20	14	2	2	3	-	-
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w ZS Nr 1 w Grajewie	EU	11	-	-	-	2	-	-
	EP	11	2	-	-	2	-	-
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie	EU	2	-	-	-	5	-	-
	EP	3	-	-	-	5	-	-
Technikum w ZS Nr 2 w Grajewie	EU	42	-	3	-	5	-	-
	EP	43	38	3	3	5	5	-
Technikum w ZS w Szczuczynie	EU	11	-	-	-	-	-	-
	EP	11	-	-	-	-	-	-
Technikum w ZS w Nieckowie	EU	35	-	-	-	12	-	-
	EP	35	5	-	-	12	2	-
Technikum w ZS w Wojewodzinie	EU	15	-	-	-	8	-	-
	EP	15	-	-	-	8	-	-
Ogółem w powiecie:		252	151	6	6	38	8	1

Wśród absolwentów szkół powiatu grajewskiego, największą popularnością cieszył się język angielski, zarówno w zakresie przedmiotów obowiązkowych (85,1% absolwentów), jak i dodatkowych.

Tab. 33. Wybieralność przedmiotów obowiązkowych (O) i dodatkowych (D) na pisemnym egzaminie maturalnym (w maju)

Szkoła	Liczba zdających																	
	Język polski		Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka	Geografia	Historia	Matematyka		Wiedza o społeczeństwie	Informatyka
	O	D	O	D	O	D	O	D	D	D	D	D	D	D	O	D	D	D
LO w ZS Nr 1 w Grajewie	118	17	114	92	1	1	3	1	1	30	18	23	32	29	118	54	23	
II LO w ZS Nr 2 w Grajewie	25	4	20	14	2	2	3			3			11		25		3	

Szkoła	Liczba zdających																	
	Język polski		Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język włoski	Biologia	Chemia	Fizyka	Geografia	Historia	Matematyka		Wiedza o społeczeństwie	Informatyka
	O	D	O	D	O	D	O	D	D	D	D	D	D	D	O	D	D	D
LO dla Dorosłych w ZS Nr 1 w Grajewie	13		11	2			2			1			6	6	13		2	
LO dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie	8		3				5			8					8			
Technikum w ZS Nr 2 w Grajewie	51		43	38	3	3	5	5		4	1		7	1	51	5	1	10
Technikum w ZS w Szczuczynie	11		11									1	10		11			
Technikum w ZS w Nieckowie	47		35	5			12	2		1	2		15		47	7	20	2
Technikum w ZS w Wojewodzinie	23	1	15				8			13			10		23			
Ogółem w powiecie:	296	22	252	151	6	6	38	8	1	60	21	24	91	36	596	66	49	12

Tab. 34. Zaliczalność ustnych egzaminów maturalnych przez absolwentów poszczególnych szkół (egz. obowiązkowe) (w maju)

Szkoła	Język polski			Język angielski			Język niemiecki		Język rosyjski	
	T	N	R	T	N	R	T	R	T	R
LO w ZS Nr 1 w Grajewie	118		118	114		114	1	1	3	3
II LO w ZS Nr 2 w Grajewie	25		25	20		20	2	2	3	3
LO dla Dorosłych w ZS Nr 1 w Grajewie	13		13	11		11			2	2
LO dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie	8		8	2		2			5	5
Technikum w ZS Nr 2 w Grajewie	49	1	50	41	1	42	3	3	5	5
Technikum w ZS w Szczuczynie	11		11	11		11				
Technikum w ZS w Nieckowie	47		47	35		35			12	12
Technikum w ZS w Wojewodzinie	23		23	15		15			8	8
Ogółem w powiecie:	294	1	295	249	1	250	6	6	38	38

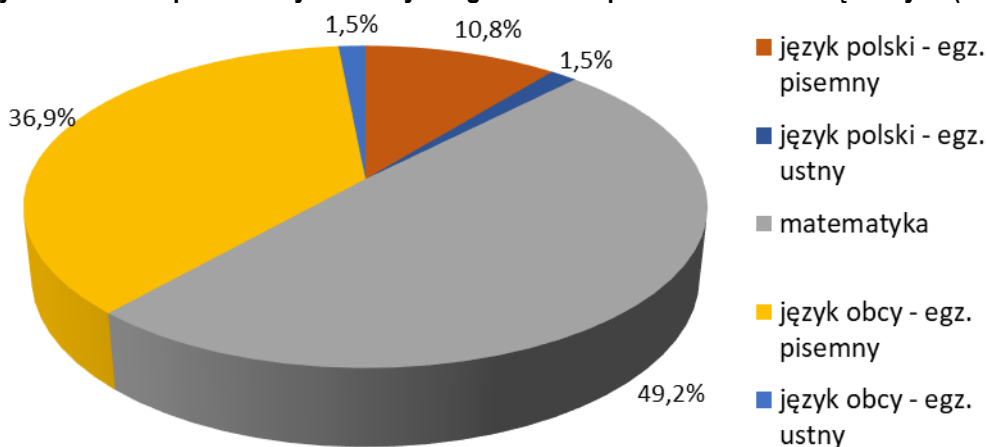
T – liczba absolwentów, którzy zaliczyli dany egzamin – otrzymali co najmniej 30% punktów

N – liczba absolwentów, którzy nie zaliczyli danego egzaminu

R – liczba absolwentów, którzy przystąpili do danego egzaminu

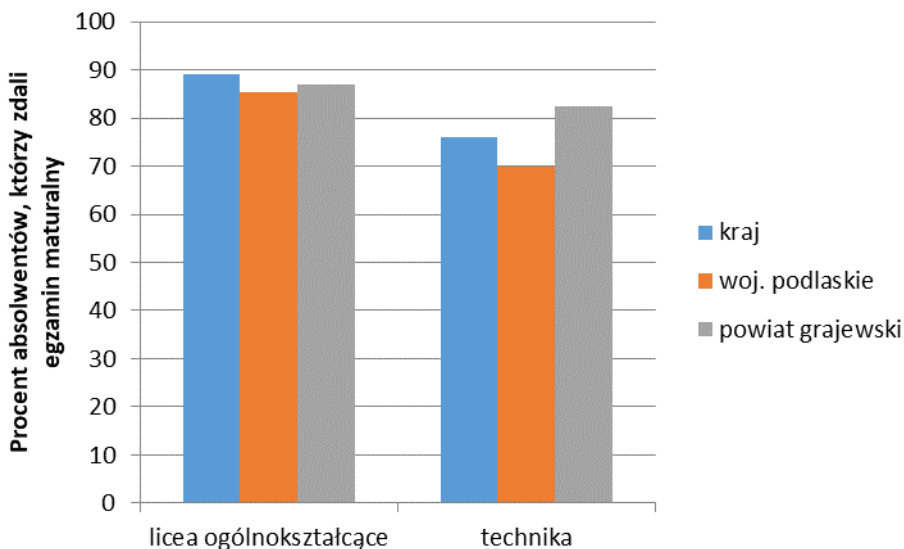
Ustnego egzaminu maturalnego nie zaliczyło dwóch absolwentów (po jednym z języka polskiego i języka angielskiego).

Wykres 1. Udział procentowy niezdanych egzaminów z przedmiotów obowiązkowych (w maju).

Spośród 5 egzaminów obowiązkowych, jakie zdawali absolwenci szkół, tj. język polski – egzamin pisemny, język obcy – egzamin pisemny, matematyka, język polski – egzamin ustny, język obcy – egzamin ustny, przypadki niezdania wystąpiły zarówno w przypadku egzaminów pisemnych, jak i egzaminów ustnych, przy czym najniższą zdawalność wśród przedmiotów obowiązkowych uzyskała matematyka. Spośród 65 przypadków niezdanych egzaminów, 49% stanowiła matematyka, 37% język obcy – egzamin pisemny, 11% język polski – egzamin pisemny, po 1,5% język polski i język obcy – egzaminy ustne. W województwie podlaskim – spośród wszystkich przypadków niezdanych egzaminów, 61% stanowiła matematyka, 24% język obcy – egzamin pisemny, 9% język polski – egzamin pisemny, 4% język obcy – egzamin ustny i 1% język polski – egzamin ustny, a więc trzy pierwsze egzaminy zarówno w przypadku powiatu, jak i województwa, stanowiły największy problem.

Wykres 2. Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych typach szkół (w maju).

W roku 2017 do egzaminu maturalnego przystąpili na terenie powiatu absolwenci dwóch typów szkół – liceum ogólnokształcącego (także dla dorosłych, publicznego i niepublicznego) i technikum. Spośród tych dwóch typów szkół wyższą zdawalność osiągnęli absolwenci liceów ogólnokształcących. Zdawalność ta była niższa niż zdawalność w kraju, ale wyższa niż zdawalność w województwie podlaskim (zdawalność w liceach dla młodzieży osiągnęła 94%, ale w liceach dla dorosłych – zaledwie 32%). Natomiast w przypadku techników, absolwenci szkół powiatowych osiągnęli zdawalność wyższą niż zdawalność w kraju (o 6,4 punkty procentowe), czy zdawalność w województwie podlaskim (o 12,4 punktów procentowych).

b) Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Źródło: Opracowania własne oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży na podstawie danych dwóch ostatnich, otrzymanych ze szkół)

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (zwany dalej „egzaminem zawodowym”) przeprowadzany jest dla osób, które rozpoczęły naukę **nie wcześniej niż 1 września 2012 r.** lub przystępują do egzaminu w trybie egzaminu eksternistycznego.

Do egzaminu mogą przystąpić:

- uczniowie zasadniczych szkół zawodowych i techników,
- uczniowie (słuchacze) szkół policealnych,
- absolwenci zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych,
- osoby posiadające świadectwa szkolne uzyskane za granicą, uznane za równorzędne ze świadectwami ukończenia odpowiednich polskich szkół ponadgimnazjalnych lub szkół ponadpodstawowych,
- osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy.

Egzamin zawodowy jest także przeprowadzany jako egzamin eksternistyczny dla osób, które:

- ukończyły gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową
- oraz
- co najmniej dwa lata kształciły się lub pracowały w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest formą oceny poziomu opanowania przez zdającego wiadomości i umiejętności z zakresu jednej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

Egzamin ten składa się z **części pisemnej** i **części praktycznej**. Część pisemna trwa **60 minut** i przeprowadzana jest w formie testu składającego się z **40 zadań zamkniętych**, zawierających **cztery odpowiedzi do wyboru**, z których tylko jedna jest prawidłowa. Część pisemna może być zdawana z wykorzystaniem wydrukowanych papierowych arkuszy egzaminacyjnych lub przy komputerze. Część praktyczna trwa nie krócej niż 120 minut i nie dłużej niż 240 minut i jest przeprowadzana w formie testu praktycznego, polegającego na wykonaniu przez zdającego zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym na stanowisku egzaminacyjnym. Czas trwania części praktycznej egzaminu zawodowego dla konkretnej kwalifikacji określony jest w informatorze. Dodatkowo na zapoznanie się z treścią zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym oraz z wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego zdający ma 10 minut, których nie wlicza się do czasu trwania części praktycznej egzaminu zawodowego.

Aby zdać egzamin potwierdzający kwalifikację w danym zawodzie, należy uzyskać:

- z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania (czyli minimum 20 punktów), oraz
- z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

W 2017 r. egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie przeprowadzono:

styczeń – luty 2017 r.	
Część pisemna	Część praktyczna
12 stycznia 2017 r.	od 9 stycznia do 23 lutego 2017 r.

maj – czerwiec 2017 r.		
Kwalifikacja	Część pisemna	Część praktyczna
Z.22	8 maja 2017 r.	od 9 do 26 maja 2017 r.

Z.23	6 czerwca 2017 r.	7 czerwca 2017 r.
------	-------------------	-------------------

czerwiec – lipiec 2017 r.	
Część pisemna	Część praktyczna
20 czerwca 2017 r.	od 16 czerwca do 8 lipca 2017 r.

W poniższych danych uwzględniono także wyniki egzaminu sesji jesiennej z roku 2016 (nie ujęte w informacji sprzed roku, ponieważ wyniki znane były dopiero w listopadzie 2016 r.):

sierpień – październik 2016 r.	
Część pisemna	Część praktyczna
6 października 2016 r.	od 16 sierpnia do 17 października 2016 r.

Zdający, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikację w danym zawodzie, otrzymuje świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, wydane przez komisję okręgową.

Osoba, która posiada świadectwa potwierdzające wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiada odpowiedni poziom wykształcenia, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Na wniosek absolwenta do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dołącza się Europass – Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe, który stanowi uzupełnienie informacji zawartych w dyplomie i ma za zadanie ułatwić ich lepsze zrozumienie, przede wszystkim przez pracodawców i instytucje zagraniczne. Dyplomy i suplementy do dyplomów wydają okręgowe komisje egzaminacyjne.

Uczniowie lub absolwenci niepełnosprawni, niedostosowani społecznie oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym, posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego, chorzy lub niesprawni czasowo, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (w tym z: dysleksją dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią) oraz uczniowie absolwenci, którzy w roku szkolnym 2016/2017 byli objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub ze względu na sytuację kryzysową lub traumatyczną mogli przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach i/lub formach dostosowanych do ich potrzeb. Szczegółowe informacje dotyczące dostosowań są ogłaszane w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej publikowanym na stronie internetowej CKE do końca sierpnia poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin.

Sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb i możliwości tych uczniów (słuchaczy) lub absolwentów wskazuje rada pedagogiczna, wybierając spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu określonych przez dyrektora CKE.

Osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, lub osoby, które spełniają warunki określone w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych: niewidome, słabowidzące, niesłyszące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, również mogły przystąpić do egzaminu w warunkach i formach dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności, na podstawie zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji wydanego przez lekarza, przy czym sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb i możliwości tych osób wskazuje dyrektor komisji okręgowej lub upoważniona przez niego osoba, wybierając spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu określonych przez dyrektora CKE.

W przypadku uczniów/słuchaczy/absolwentów szkół powiatu grajewskiego dostosowanie polegało na:

- w Zespole Szkół w Nieckowie: przedłużeniu czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut (i w części pisemnej, i w części praktycznej) – w przypadku 20 zdających (z trzech sesji egzaminu),

- w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie: przedłużeniu czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut (wobec wszystkich zdających).

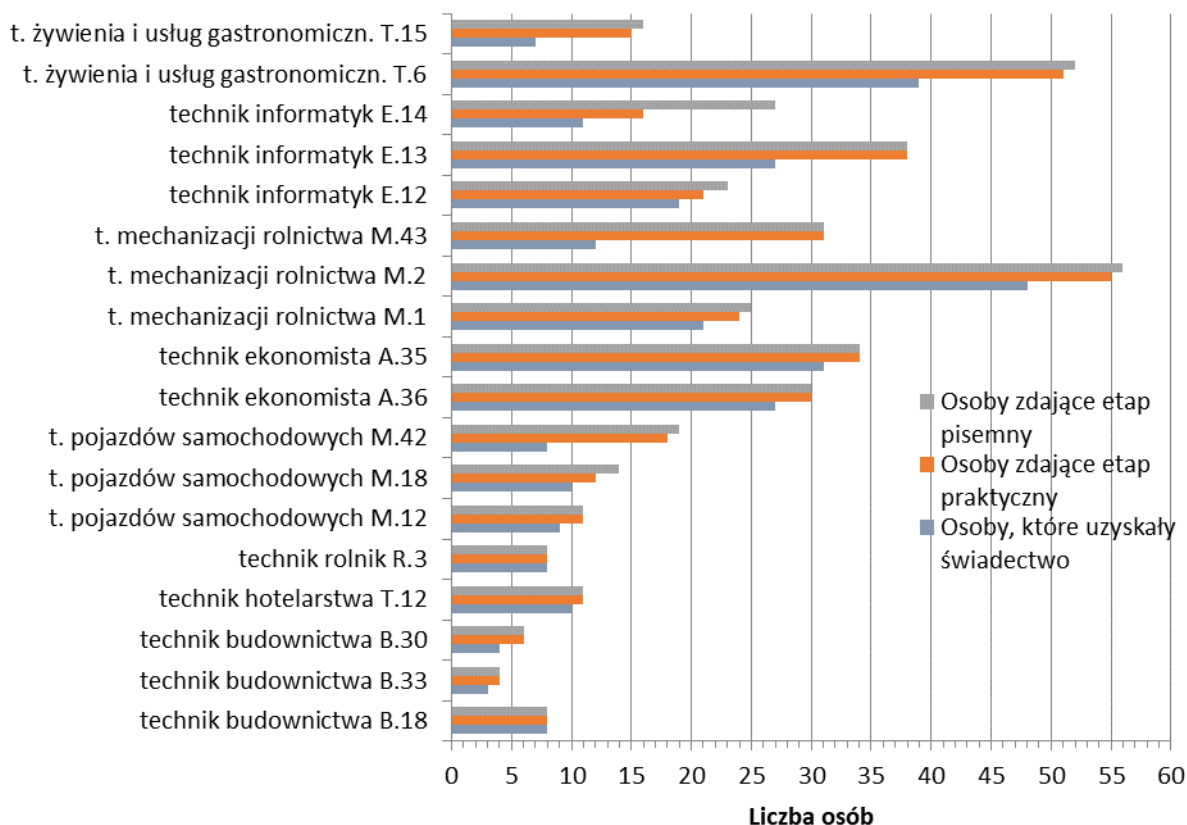
Tab. 35. Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w poszczególnych technikach powiatu.

Szkoła	Zawód	Liczba osób, które przystąpiły do etapu pisemnego	Średni wynik etapu pisemnego część pierwsza [%]	Liczba osób, które zdały etap pisemny	Liczba osób, które przystąpiły do etapu praktycznego	Średni wynik etapu praktycznego [%]	Liczba osób, które zdały etap praktyczny	Liczba osób, które uzyskały świadectwo
Technikum w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie	Technik informatyk [351203] kwalifikacja E.12	23	75,0	23	21	87,0	20	19
	Technik informatyk [351203] kwalifikacja E.13	22	52,0	13	22	84,0	18	12
	Technik informatyk [351203] kwalifikacja E.14	17	50,0	9	6	92,0	6	4
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.06	11	76,0	11	10	95,0	10	10
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.15	16	61,0	15	15	62,0	7	7
	Technik ekonomista [331403] kwalifikacja A.35	13	66,0	12	13	90,0	11	11
	Technik ekonomista [331403] kwalifikacja A.36	12	67,0	11	12	86,0	10	10
	Ogółem w szkole:	114	-	94	99	-	82	73
Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie	Technik mechanizacji rolnictwa [311512] kwalifikacja M.2	31	96,8	30	31	100,0	31	30
	Technik mechanizacji rolnictwa [311512] kwalifikacja M.43	31	96,8	30	31	41,9	13	12
	Technik mechanizacji rolnictwa [311512] kwalifikacja M.1	25	84,0	21	24	100,0	24	21
	Technik mechanizacji rolnictwa [311512] kwalifikacja M.2	25	72,0	18	24	100,0	24	18
	Technik informatyk [351203] kwalifikacja E.13	6	100,0	6	6	100,0	6	6
	Technik informatyk [351203] kwalifikacja E.13	10	100,0	10	10	90,0	9	9
	Technik informatyk [351203] kwalifikacja E.14	10	100,0	10	10	70,0	7	7
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.6	15	86,7	13	14	100,0	14	12
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.6	14	85,7	12	15	40,0	6	6
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.6	12	92,9	11	12	100,0	12	11
	Technik ekonomista [331403] kwalifikacja A.36	18	100,0	18	18	94,4	17	17
	Technik ekonomista [331403] kwalifikacja A.35	21	100,0	21	21	95,2	20	20
	Ogółem w szkole:	218	-	200	216	-	259	169

Szkoła	Zawód	Liczba osób, które przystąpiły do etapu pisemnego	Średni wynik etapu pisemnego część pierwsza [%]	Liczba osób, które zdały etap pisemny	Liczba osób, które przystąpiły do etapu praktycznego	Średni wynik etapu praktycznego [%]	Liczba osób, które zdały etap praktyczny	Liczba osób, które uzyskały świadectwo
Technikum w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie	Technik pojazdów samochodowych [311513] kwalifikacja M.18	14	49,43	11	12	96,58	12	10
	Technik pojazdów samochodowych [311513] kwalifikacja M.12	11	81,82	9	11	94,27	10	9
	Technik pojazdów samochodowych [311513] kwalifikacja M.42	19	72,47	19	18	66,78	8	8
	Ogółem w szkole:	44	-	39	41	-	30	27
Technikum w Zespole Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie	Technik hotelarstwa [422402] kwalifikacja T.12	11	77,09	11	11	87,18	10	10
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.6	11	75,09	11	11	95,09	11	11
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.15	13	80,69	13	13	78,46	10	10
	Technik rolnik [314207] kwalifikacja R.16	13	77,23	13	13	86,92	11	11
	Technik rolnik [314207] kwalifikacja R.3	8	71,13	8	8	96,00	8	8
	Technik budownictwa [311204] kwalifikacja B.30	6	74,17	6	6	75,67	4	4
	Technik budownictwa [311204] kwalifikacja B.33	4	76,00	4	4	85,50	3	3
	Technik budownictwa [311204] kwalifikacja B.18	8	72,00	8	8	91,63	8	8
Ogółem w szkole:	74	-	74	74	-	65	65	

Ogółem do obu etapów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w technikach, funkcjonujących na terenie powiatu grajewskiego, przystąpiło 450 zdających. Świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie uzyskało 334 zdających. Aby uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, każdy ze zdających musi przystąpić do egzaminów dla wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie. W przypadku zawodów, ujętych w powyższej tabeli, oznacza to 2 (dla zawodów technik żywienia i usług gastronomicznych, technik ekonomista, technik hotelarstwa, technik rolnik) lub 3 (dla zawodów technik informatyk, technik mechanizacji rolnictwa, technik pojazdów samochodowych, technik budownictwa) egzaminy zanim absolwent szkoły uzyska dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie.

Wykres 3. Liczba osób w powiecie, które przystąpiły do obu etapów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i które uzyskały świadectwo potwierdzające uzyskanie danej kwalifikacji.

Powyższa tabela oraz wykres ukazują jednocześnie zawody cieszące się wśród młodzieży największą popularnością – w chwili rozpoczynania nauki przez tę młodzież w wybranej szkole ponadgimnazjalnej. W roku szk. 2016/2017 największą liczebność wykazywały dwa zawody: technik mechanizacji rolnictwa (nauczany w jednej szkole) i technik żywienia i usług gastronomicznych (nauczany w trzech szkołach). Stuprocentową zdawalność zaobserwowano tylko w przypadku kwalifikacji R.3 technika rolnika i kwalifikacji B.18 technika budownictwa – oba te zawody nauczane są w Zespole Szkół w Wojewodzinie, który generalnie może pochwalić się bardzo wysoką zdawalnością egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w 2017 r.

W przypadku zawodów nauczanych w kilku szkołach, zdawalność była zróżnicowana:

- technik informatyk, nauczany w Zespole Szkół w Nieckowie i w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, osiągnął wyższą zdawalność w Zespole Szkół w Nieckowie,
- technik ekonomista, nauczany w Zespole Szkół w Nieckowie i w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, osiągnął wyższą zdawalność w Zespole Szkół w Nieckowie (dodatkowo przy bardzo wysokich wynikach obu etapów egzaminu dla obu kwalifikacji),
- technik żywienia i usług gastronomicznych, nauczany w Zespole Szkół w Nieckowie, Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie i w Zespole Szkół w Wojewodzinie, osiągnął najwyższą zdawalność w Zespole Szkół w Wojewodzinie.

Nie było przypadków zerowej zdawalności dla którejkolwiek z kwalifikacji, jednakże poprawy wymaga przygotowanie uczniów do egzaminu na etapie pisemnym w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie. Natomiast najlepszymi wynikami w większości kwalifikacji – na etapie pisemnym i praktycznym – może poszczycić się Zespół Szkół w Nieckowie (z nielicznymi wyjątkami na etapie praktycznym).

Tab. 36. Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w poszczególnych zasadniczych szkołach zawodowych powiatu.

Szkoła	Zawód	Liczba osób, które przystąpiły do etapu pisemnego	Średni wynik etapu pisemnego [%]	Liczba osób, które zdały etap pisemny	Liczba osób, które przystąpiły do etapu praktycznego	Średni wynik etapu praktycznego [%]	Liczba osób, które zdały etap praktyczny	Liczba osób, które uzyskały świadectwo/dyplom
Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Zespole Szkół im. ks. J. K. Kluka w Wojewodzinie	Rolnik [613003] kwalifikacja R.3	1	65,00	1	1	97,00	1	1
	Sprzedawca [522301] kwalifikacja A.18	2	87,50	2	2	90,50	2	2
	KKZ Rolnik [613003] kwalifikacja R.3	18	69,17	16	19	97,11	19	16
	Ogółem w szkole:	21	-	19	22	-	22	19
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Zespole Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie	Kucharz [512001] kwalifikacja T.6	1	25,00	0	1	41,00	0	0
	Introligator [732301] kwalifikacja A.14	5	35,00	0	3	74,40	1	0
	Ogółem w szkole:	6	-	0	4	-	1	0

Ogółem do obu etapów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zasadniczych szkołach zawodowych i kwalifikacyjnych kursach zawodowych, organizowanych przy zasadniczych szkołach zawodowych, funkcjonujących na terenie powiatu grajewskiego, przystąpiło 27 zdających. Świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie uzyskało 19 zdających. Aby uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, każdy ze zdających musi przystąpić do egzaminów dla wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie. Jednakże w przypadku zawodów, ujętych w powyższej tabeli, w obrębie każdego z zawodów wyodrębniono jedną kwalifikację, tak więc zdany egzamin oznacza uzyskanie przez zdającego podstaw do otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, pod warunkiem, iż zostanie spełniony warunek o uzyskaniu przez tę osobę wykształcenia zawodowego, tj. o ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej.

c) Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Publicznym Gimnazjum Nr 4 Specjalnym w Grajewie, działającym w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych uzyskanych ze szkoły i z OKE Łomża)

Egzamin gimnazjalny przeprowadzany jest w trzeciej klasie gimnazjum. Jest on powszechny i obowiązkowy, co oznacza, że musi przystąpić do niego każdy uczeń kończący szkołę. Przystąpienie do egzaminu jest bowiem jednym z warunków ukończenia gimnazjum.

Jeżeli jakiś uczeń nie przystąpi do egzaminu gimnazjalnego w danym roku, musi powtórzyć ostatnią klasę gimnazjum i przystąpić do niego w roku następnym.

Wynik egzaminu uzyskany na egzaminie gimnazjalnym nie ma wpływu na ukończenie szkoły. Wynik egzaminu gimnazjalnego jest jednak brany pod uwagę przez szkoły ponadgimnazjalne przy przyjmowaniu uczniów do tych szkół.

Egzamin w klasie trzeciej gimnazjum obejmuje wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych na trzecim i wcześniejszych etapach edukacyjnych.

Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części i obejmuje:

- 1) w części pierwszej – humanistycznej – wiadomości i umiejętności z zakresu języka polskiego oraz z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie;
- 2) w części drugiej – matematyczno-przyrodniczej – wiadomości i umiejętności z zakresu matematyki oraz z zakresu przedmiotów przyrodniczych;
- 3) w części trzeciej – wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego sprawdzane na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym.

W części dotyczącej języka obcego nowożytnego gimnazjalista dokonuje wyboru jednego z siedmiu języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego i włoskiego, z zastrzeżeniem, że uczeń może wybrać tylko ten język, którego uczył się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego.

Każda część egzaminu jest przeprowadzana innego dnia. Części humanistyczna i matematyczno-przyrodnicza trwają po 150 minut. Egzamin z zakresu języka polskiego i z zakresu matematyki trwa po 90 minut, a z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie i z zakresu przedmiotów przyrodniczych trwa po 60 minut. Część egzaminu z języka obcego nowożytnego trwa 60 minut na każdym z poziomów: podstawowym i rozszerzonym.

Uczniowie niepełnosprawni, niedostosowani społecznie oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym, posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego, chorzy lub niesprawni czasowo, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (w tym z: dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią) oraz uczniowie, którzy w roku szkolnym 2016/2017 byli objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub ze względu na sytuację kryzysową lub traumatyczną mogą przystąpić do egzaminu gimnazjalnego w warunkach i/lub formach dostosowanych do ich potrzeb. Szczegółowe informacje dotyczące dostosowań są ogłaszane w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej publikowanym na stronie internetowej CKE do końca sierpnia poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin. Za dostosowanie warunków i form przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego jest odpowiedzialny dyrektor szkoły jako przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego. Warunki te dostosowuje na podstawie wskazań rady pedagogicznej po uzyskaniu stanowiska rodziców (prawnych opiekunów). Z kolei rada pedagogiczna wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego do potrzeb i możliwości uczniów, wybierając spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu (określonych przez dyrektora CKE) na podstawie:

- orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego,
- orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania,
- opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się,
- zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza,
- pozytywnej opinii rady pedagogicznej – wydanej na wniosek nauczyciela lub specjalisty, wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem objętym pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, po uzyskaniu zgody rodziców (opiekunów prawnych) albo pełnoletniego ucznia,
- pozytywnej opinii rady pedagogicznej – wydanej na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia, który był objęty w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną.

W przypadku konieczności wydłużenia czasu trwania egzaminu gimnazjalnego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wydłużenie to z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie, przedmiotów przyrodniczych i języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym może wynosić nie więcej niż 20 minut, natomiast egzamin z zakresu języka polskiego, matematyki

i języka obcego na poziomie rozszerzonym może zostać przedłużony nie więcej niż o połowę czasu przeznaczanego na rozwiązanie zadań zawartych w arkuszu.

Prace uczniów są sprawdzane i punktowane przez przeszkolonych egzaminatorów, których powołuje dyrektor OKE. Uczeń otrzymuje zaświadczenie o szczegółowych wynikach egzaminu. Podawany jest on w skali procentowej i centylowej. Wyniku egzaminu gimnazjalnego nie odnotowuje się na świadectwie szkolnym. Każdy gimnazjalista otrzymuje natomiast wystawione przez OKE zaświadczenie o uzyskanych przez siebie wynikach. Uczeń lub jego rodzice odbierają to zaświadczenie w szkole.

W roku 2017 egzamin gimnazjalny przeprowadzony został w dniach 19-21.04. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie mogli przystąpić do egzaminu w ustalonym terminie kwietniowym, a także ci, którym egzamin przerwano lub unieważniono, przystąpili do niego w terminie dodatkowym – w dniach 01-03.06. i 05.06.

W przypadku uczniów Publicznego Gimnazjum Nr 4 Specjalnego w Grajewie dostosowanie polegało na: zastosowaniu arkuszy dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności, uwzględniających przedłużenie czasu (w stosunku do arkusza standardowego) na wykonanie zadań, do zestawów zadań z języka obcego dołączona została płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie, odpowiedzi do zadań zamkniętych zaznaczane były w arkuszu, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.

W Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie w 2017 r. do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło 3 uczniów.

Tab. 37. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Publicznym Gimnazjum Nr 4 Specjalnym w Grajewie.

Części egzaminu	Zakres	Procent uzyskanych punktów
Humanistyczna	Zadania z języka polskiego	63,7
	Zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie	68,7
Matematyczno-przyrodnicza	Zadania z matematyki	37,7
	Zadania z przedmiotów przyrodniczych	47,7
Językowa	Jęz. rosyjski (zadania na poziomie podstawowym)	64,3

W stosunku do roku 2016 uczniowie uzyskali znacząco wyższe wyniki w części humanistycznej egzaminu (w zakresie 10-18 punktów procentowych), natomiast wyniki w części matematyczno-przyrodniczej i językowej uległy obniżeniu (odpowiednio o 3-6 i o 8 punktów procentowych). W dalszym ciągu najniższe wyniki uczniowie osiągają w grupie zadań z matematyki.

d) edukacyjna wartość dodana – EWD (Źródło: www.ewd.edu.pl)

System egzaminów zewnętrznych służy dwóm głównym funkcjom: ocenie osiągnięć uczniów w świetle wymagań programowych oraz ewaluacji wyników i efektywności nauczania w danej szkole.

Do ewaluacji wyników i efektywności nauczania wykorzystuje się dwa rodzaje wskaźników egzaminacyjnych. Pierwszy z nich informuje o **wynikach nauczania** w danej szkole. Drugi typ ewaluacyjnych wskaźników egzaminacyjnych opisuje **efektywność nauczania**, czyli wykorzystanie przez szkołę zasobów „na wejściu”. Wskaźniki efektywności nauczania wyznacza się za pomocą **metody edukacyjnej wartości dodanej – EWD**. Metoda EWD to zestaw technik statystycznych pozwalających oszacować wkład szkoły w końcowe wyniki egzaminacyjne. Wkład ten nazywamy właśnie edukacyjną wartością dodaną. EWD jest egzaminacyjnym wskaźnikiem efektywności nauczania w danej szkole.

Efektywność nauczania w danej szkole często utożsamiana jest z jej wynikami egzaminacyjnymi. Gdyby wszystkie szkoły w Polsce pracowały z uczniami o tym samym poziomie uprzednich osiągnięć szkolnych, faktycznie wyniki egzaminu końcowego byłyby dobrą miarą efektywności. Ale tak nie jest. Metoda EWD pozwala uwzględnić zróżnicowanie szkół ze względu na zasoby „na wejściu”. W wypadku liceów ogólnokształcących i techników najlepszą, dostępną miarą zasobów na wejściu są wyniki uczniów na egzaminie gimnazjalnym. Wyniki egzaminu gimnazjalnego informują nie tylko o poziomie osiągnięć szkolnych ucznia na progu szkoły ponadgimnazjalnej, ale są też „nośnikiem” wiedzy o środowisku rodzinnym dziecka, o jego poziomie zdolności i motywacji szkolnej. Dzieje się tak dlatego, że wyniki egzaminu gimnazjalnego są uwarunkowane podobnymi czynnikami, co rezultaty matury.

Dla celów ewaluacyjnych należy używać zarówno wskaźniki wyników nauczania (wyniki egzaminacyjne), jak i efektywności nauczania (EWD).

Należy przestrzec, że metoda EWD nie jest miarą jakości edukacji. Ewaluacyjne wskaźniki egzaminacyjne mogą służyć: doskonaleniu nauczania – jako instrument ewaluacji wewnętrznej, rozliczaniu i wspieraniu rozwoju szkół – jako metoda stosowana w ewaluacji zewnętrznej, dostarczaniu rodzicom i uczniom informacji przydatnych przy wyborze szkoły.

Wskaźnik EWD dla liceum ogólnokształcącego mówi o tym, na ile wysokie/niskie wyniki matury uzyskali jego absolwenci w porównaniu do uczniów liceów ogólnokształcących w całej Polsce o analogicznych wynikach na egzaminie gimnazjalnym. Podobnie wskaźnik EWD dla technikum pokazuje, na ile wysokie/niskie wyniki matury uzyskali jego absolwenci w porównaniu do uczniów techników w Polsce przy statystycznej kontroli wyników na egzaminie gimnazjalnym. Wskaźniki EWD mają charakter względny i nie informują o bezwzględnych postępach w nauce. Służą do porównywania szkół. W skali kraju wskaźnik EWD ma z definicji wartość równą zero. Wartość dodatnia EWD wskazuje na ponadprzeciętną w skali kraju efektywność nauczania, wartość ujemna na niższą niż przeciętna efektywność.

Należy podkreślić, że wskaźniki egzaminacyjne, zarówno wyniku końcowego jak i EWD, są szacowane oddzielnie dla populacji liceów ogólnokształcących i techników. Oznacza to, że **wskaźniki dla liceów i techników nie są porównywalne**.

Do wyliczenia ewaluacyjnych wskaźników egzaminacyjnych wykorzystywane są **dane egzaminacyjne dla trzech roczników maturzystów**. Wieloletnie wskaźniki egzaminacyjne są mniej narażone na losowe wahania i dzięki temu są bardziej rzetelną miarą wyników i efektywności nauczania poszczególnych szkół.

Dla każdej szkoły obliczane są ewaluacyjne wskaźniki egzaminacyjne dla czterech obszarów nauczania. Pierwszy, humanistyczny, obejmuje język polski, historię i wiedzę o społeczeństwie. Drugi obszar obejmuje wyniki egzaminu z języka polskiego. Trzeci zakres treściowy, matematyczno-przyrodniczy, obejmuje matematykę, informatykę, fizykę, chemię, biologię i geografę. Czwarty obszar to wydzielona do osobnego wskaźnika matematyka. W szacowaniu wskaźników egzaminacyjnych wykorzystuje się informację o wykonaniu zadań egzaminacyjnych zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym.

Osiągnięcia uczniów na progu liceum lub technikum określa się na podstawie danych z egzaminu gimnazjalnego w wersji standardowej dla zdających w terminie głównym - kwietniowym. Przy obliczaniu wskaźników maturalnych EWD w zakresie przedmiotów humanistycznych, wykorzystywane są dane z części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego, a przy obliczaniu wskaźników EWD w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, wykorzystywane są informacje z części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego.

Średni wynik egzaminacyjny, czyli miara wyników nauczania, i wskaźnik EWD, czyli miara efektywności nauczania, to miary komplementarne. Łącznie dają pełniejszą informację o szkole, niż każdy z nich z osobna. Konsekwencją tego, że uwzględnia się zarówno wynik maturalny jak i wskaźnik EWD, jest prezentacja wyniku szkoły w dwuwymiarowym układzie współrzędnych. Ze względu na niepewność statystyczną szacowania wskaźników, położenie szkoły przedstawiane jest za pomocą elipsy. Wielkość

elipsy graficznie przedstawia stopień tej niepewności. Im więcej wyników egzaminacyjnych uwzględnia się w obliczeniach, tym mniejsza niepewność i mniejsza tym samym elipsa.

Opis położenia szkoły (elipsy) w układzie współrzędnych (wynik egzaminu, EWD) może ułatwić wyróżnienie kilku punktów odniesienia:

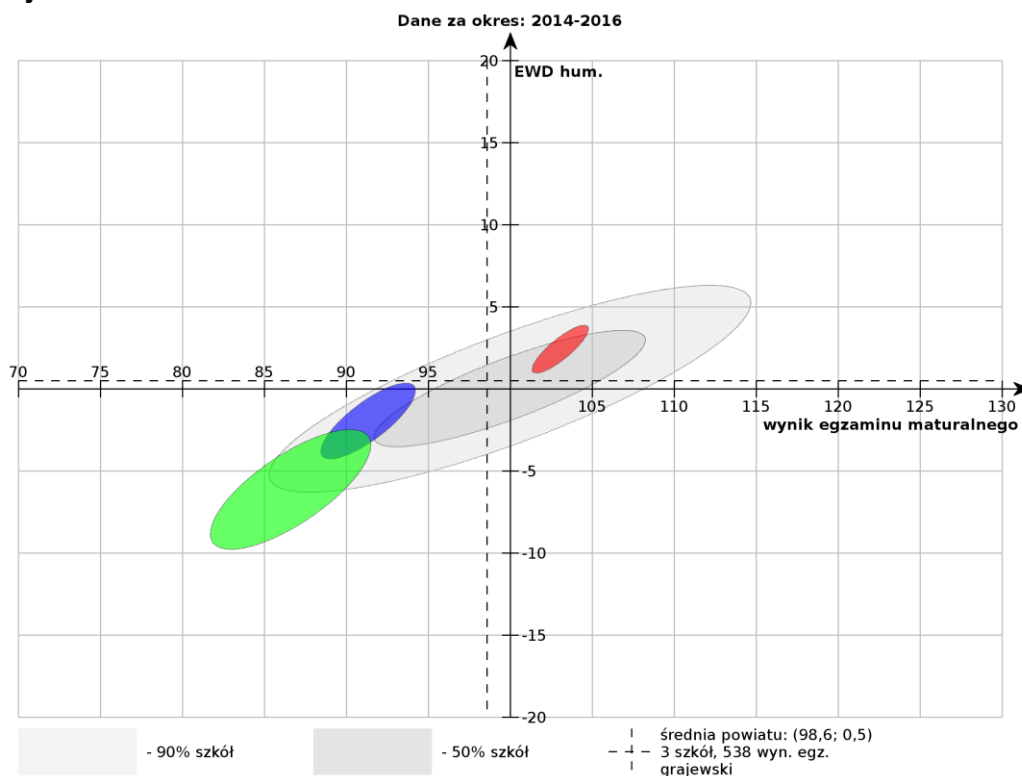
- **Szkoły neutralne.** Licea ogólnokształcące lub technika, w których notujemy zarówno średni w skali kraju poziom wyników maturalnych, jak i przeciętną efektywność,
- **Szkoły o wysokich wynikach maturalnych i wysokiej efektywności mierzonej EWD** (prawa górna ćwiartka),
- **Szkoły o wysokich wynikach maturalnych i niskiej efektywności mierzonej EWD** (prawa dolna ćwiartka),
- **Szkoły o niskich wynikach maturalnych i wysokiej efektywności mierzonej EWD** (lewa górna ćwiartka),
- **Szkoły o niskich wynikach maturalnych i niskiej efektywności mierzonej EWD** (lewa dolna ćwiartka).

Powyższe punkty odniesienia mają pomóc w interpretacji położenia szkoły w układzie współrzędnych, a nie kategoryzacji szkół. Oprócz typów głównych można zaobserwować również typy pośrednie: szkoły o przeciętnych wynikach i niskiej/wysokiej EWD oraz szkoły o przeciętnej efektywności (EWD) i niskich/wysokich wynikach maturalnych. W tych przypadkach elipsy szkół leżą na osi pionowej lub poziomej, odpowiednio.

– EWD maturalne w liceach – wskaźnik humanistyczny

- ■ II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **136**.
- ■ Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **353**.
- ■ Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **49**.

Wykres 4.

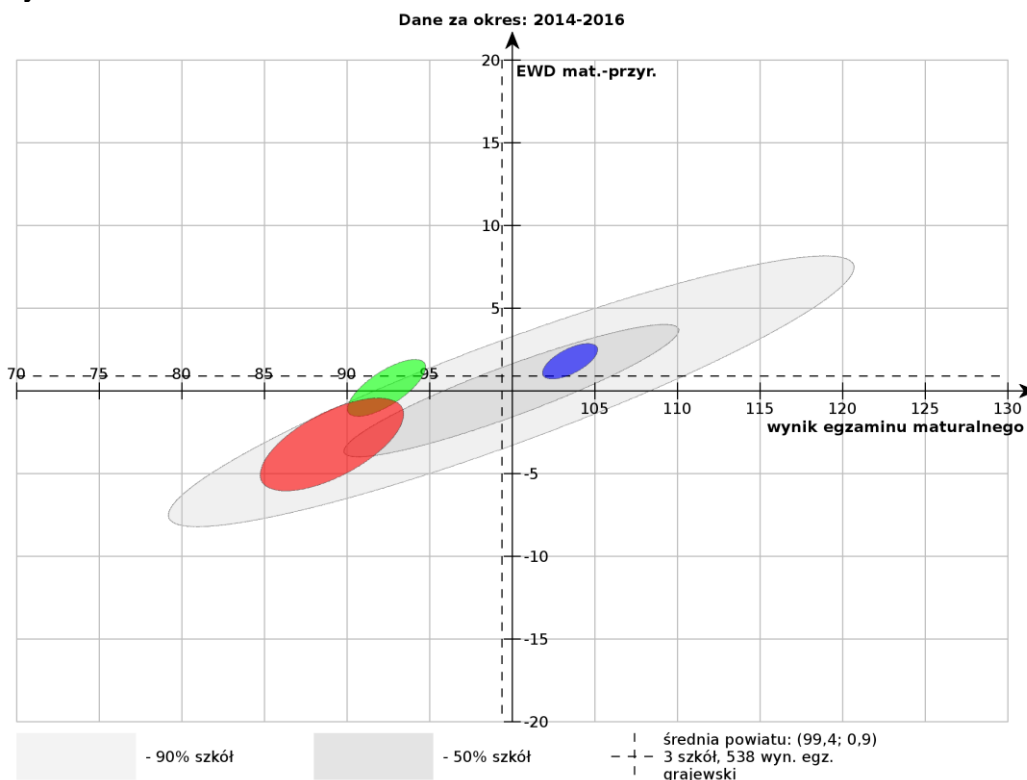

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż absolwenci Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie w latach 2014-2016 uzyskiwali nieco ponad przeciętne wyniki egzaminacyjne w zakresie przedmiotów humanistycznych. W skali powiatu wyniki te były wysokie, dużo wyższe od średniej dla powiatu, wynoszącej 98,6. Szkoła ta w skali kraju była szkołą statystycznie ponadprzeciętną, w której zarówno wynik egzaminacyjny, jak i wskaźnik EWD przyjęły wartości powyżej średniej. Absolwenci II Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie oraz Liceum Ogólnokształcącego w Szczuczynie uzyskiwali wyniki egzaminacyjne z tego samego zakresu przedmiotów poniżej przeciętnej. Efektywność nauczania w obu tych liceach również osiągnęła wartość poniżej średniej krajowej, przy czym większa była w przypadku II LO w Grajewie niż w przypadku LO w Szczuczynie. W stosunku do okresu 2013-2015 pozycje szkół nie uległy większym zmianom, przy czym Liceum Ogólnokształcące w Grajewie zmieniło charakter ze szkoły neutralnej na szkołę o wysokich wynikach maturalnych i wysokiej efektywności mierzonej EWD. Odrobinię poprawiła się efektywność Liceum Ogólnokształcącego w Szczuczynie.

– EWD maturalne w liceach – wskaźnik matematyczno-przyrodniczy

- ■ Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **353**.
- ■ Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **49**.
- ■ II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **136**.

Wykres 5.

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż absolwenci Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie w latach 2014-2016 uzyskiwali wyniki egzaminacyjne w obszarze matematyczno-przyrodniczym powyżej średniej krajowej. Absolwenci II Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie oraz Liceum Ogólnokształcącego w Szczuczynie uzyskiwali wyniki egzaminacyjne z tego samego przedmiotu nieco poniżej średniej. Efektywność nauczania w Liceum Ogólnokształcącym w Grajewie była ponadprzeciętna, w II Liceum Ogólnokształcącym w Grajewie – przeciętna, natomiast w Liceum w Szczuczynie nieco poniżej przeciętnej (zarówno w skali kraju, jak i w skali województwa podlaskiego).

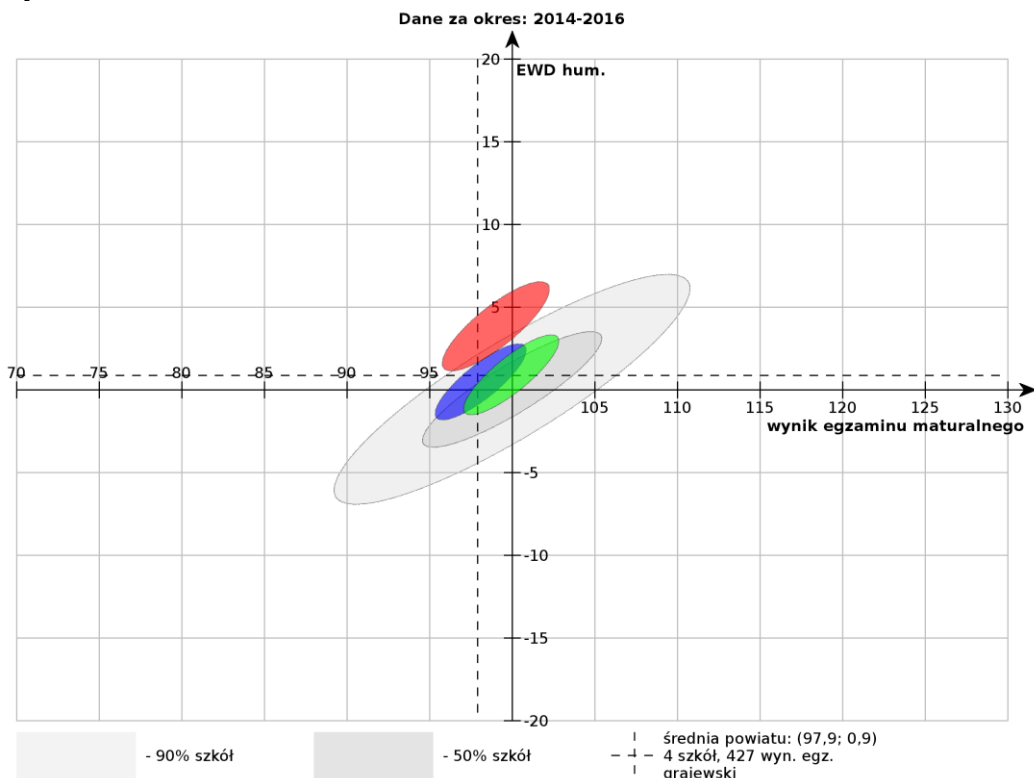
Zbliżona efektywność nauczania w obu liceach grajewskich oznacza, że różnica w wynikach egzaminacyjnych z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych wynikała z różnicy potencjału uczniowskiego na wejściu, a nie z wkładu szkoły w pracę z uczniami. W stosunku do okresu 2013-2015 pozycja Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie nie uległa zmianie, natomiast pozycje pozostałych dwóch liceów uległy pogorszeniu w zakresie zarówno wyniku końcowego matury, jak i efektywności mierzonej EWD, sprawiając iż II Liceum Ogólnokształcące w Grajewie z efektywności ponadprzeciętnej spadło do efektywności przeciętnej, a Liceum Ogólnokształcące w Szczuczynie – z efektywności przeciętnej do efektywności poniżej przeciętnej.

– EWD maturalne w technikach – wskaźnik humanistyczny

- ■ Technikum w Zespole Szkół nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **138**.
- ■ Technikum w Zespole Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **109**.
- ■ Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **154**.

Wyniki dla Technikum w Szczuczynie nie zostały uwzględnione ze względu na niereprezentatywną – zbyt małą, liczbę absolwentów, przystępujących do egzaminów (ujęcie w wyliczeniach wymaga przynajmniej 30 osób w okresie 3 lat, mających przyporządkowane zarówno wyniki egzaminu gimnazjalnego, jak i maturalnego).

Wykres 6.

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż w latach 2014-2016 absolwenci powiatowych techników w obszarze humanistycznym uzyskiwali wyniki egzaminacyjne porównywalne ze średnim wynikiem krajowym, przy przeciętnej i ponadprzeciętnej (w przypadku Technikum w Wojewodzinie) efektywności mierzonej EWD, przy czym zbliżona efektywność nauczania w Technikum w Grajewie i w Technikum w Nieckowie oznacza, że różnica (aczkolwiek niewielka) w wynikach egzaminacyjnych z przedmiotów humanistycznych wynikała z różnicy potencjału uczniowskiego na wejściu, a nie z wkładu

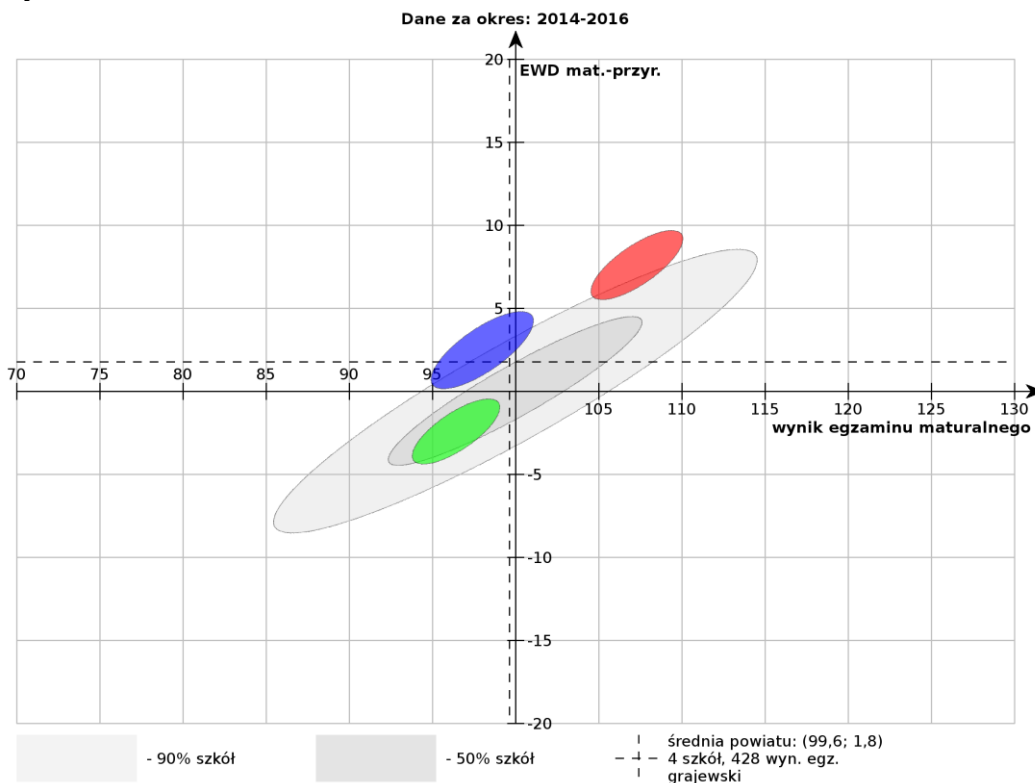
szkoły w pracę z uczniami. Takie wyniki absolwentów szkół sprawiły przesunięcie się pozycji szkół na wykresie – w stosunku do okresu 2013-2015 – ze szkół o niskich wynikach maturalnych do szkół neutralnych, przy czym dwie szkoły – Technikum w Wojewodzinie i Technikum w Grajewie osiągnęły wyraźnie wyższą efektywność nauczania.

– **EWD maturalne w technikach – wskaźnik matematyczno-przyrodniczy**

- ■ Technikum w Zespole Szkół nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **138**.
- ■ Technikum w Zespole Szkół im. Ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **109**.
- ■ Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **155**.

Wyniki dla Technikum w Szczuczynie nie zostały uwzględnione ze względu na niereprezentatywną – zbyt małą, liczbę absolwentów, przystępujących do egzaminów (ujęcie w wyliczeniach wymaga przynajmniej 30 osób w okresie 3 lat, mających przyporządkowane zarówno wyniki egzaminu gimnazjalnego, jak i maturalnego).

Wykres 7.

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż w latach 2014-2016 średni poziom umiejętności absolwentów powiatowych techników w obszarze matematyczno-przyrodniczym lokował się w przedziale wartości ok. 94-110, natomiast EWD matematyczno-przyrodnicze mieściło się w przedziale od około -4 do 9. Jest to dość duży przedział wartości obu parametrów. W przypadku Technikum w Grajewie absolwenci uzyskiwali ponadprzeciętne wyniki egzaminacyjne przy ponadprzeciętnym wskaźniku EWD, w Technikum w Wojewodzinie absolwenci uzyskiwali przeciętne wyniki egzaminacyjne przy ponadprzeciętnym wskaźniku EWD. Najlepsze wyniki egzaminacyjne oraz najniższa wartość EWD występowały w Technikum w Nieckowie – poniżej przeciętnej. W stosunku do okresu 2013-2015 pozycje szkół nie uległy większym zmianom. Pogorszyła się nieco efektywność i wyniki w Technikum w Wojewodzinie i w Nieckowie.

Generalnie zauważyć można, iż zarówno w liceach, jak i technikach powiatu grajewskiego, lepsze wyniki egzaminacyjne oraz lepsza efektywność nauczania występuje w przypadku przedmiotów z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych aniżeli nauk humanistycznych, pomimo iż to właśnie matematyka sprawia absolwentom największe problemy na egzaminie maturalnym i wynik z matematyki jest najczęstszym powodem niezdanej matury. Analogiczna sytuacja miała też miejsce dla przedziału lat 2010-2012, 2011-2013, 2012-2014 i 2013-2015.

e) najważniejsze osiągnięcia uczniów w konkursach i zawodach – na szczeblu wojewódzkim, regionalnym i centralnym:

– uczniowie Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie:

- 1 laureat eliminacji centralnych XXII Ogólnopolskiego Przeglądu Twórczości Literackiej Dzieci i Młodzieży „Kacze pióro”,
- 1 wyróżnienie w eliminacjach regionalnych XIII Ogólnopolskiego Konkursu Polonistycznego „Z poprawną polszczyzną na co dzień”,
- II miejsce drużynowe na etapie wojewódzkim XV edycji Szkolnej Internetowej Gry Gieldowej „Rekiny Przedsiębiorczości”,
- Wysoki wynik 2 uczennic na etapie centralnym w Konkursie Geograficznym „Geo-Planeta” i „Geo-Planeta plus”,
- 1 finalistka etapu wojewódzkiego III Podlaskiej Olimpiady Wiedzy Biologicznej,
- 2 finalistów eliminacji wojewódzkich Konkursu Wiedzy o Rosji „Rok 1917 – retrospektywa. 100 lat wielkich zmian w Rosji”,
- VII miejsce dziewcząt w województwie w zawodach sportowych – aerobik sportowy,
- I miejsce w grupie Zachodnie i V miejsce w województwie w zawodach sportowych – tenis stołowy dziewcząt,
- VII miejsce dziewcząt w województwie w zawodach sportowych – badminton,
- III miejsce dziewcząt w województwie w zawodach sportowych – unihokej,
- I miejsce drużynowe chłopców, II miejsce drużynowe dziewcząt, II miejsce indywidualne ucznia w województwie w zawodach sportowych – bieg na orientację,
- II miejsce dziewcząt w eliminacjach wojewódzkich Licealiady w szachach,
- I miejsce dziewcząt i VI miejsce chłopców w eliminacjach wojewódzkich XL Zawodów Sportowo-Obronnych „Sprawni jak żołnierze – 2017”,
- VIII miejsce dziewcząt w eliminacjach centralnych XL Zawodów Sportowo-Obronnych „Sprawni jak żołnierze – 2017”;

– uczniowie Zespołu Szkół Nr 2 w Grajewie:

- I miejsce uczennicy w ogólnopolskim konkursie na najlepszą pracę pisemną o tematyce ekonomicznej „Mądre i odpowiedzialne zadłużanie się – jak unikać pułapek kredytowych (organizator: Narodowy Bank Polski),
- II miejsce grupy uczniów kształcących się w zawodzie technik informatyk w finałach Ogólnopolskiego Turnieju MSI GAMING SCHOOL ELIMINACJE ONLINE - League of Legends,
- II miejsce uczennicy w IV Ogólnopolskich Zawodach Funkcjonariuszy Policji w Ratownictwie Wodnym pod honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- Półfinał grupy uczniów w Ogólnopolskim Konkursie Naukowym E(X)PLORY,
- Wyróżnienie grupy uczniów w ogólnopolskim projekcie IPN „O tym nie można zapomnieć...”,
- IV miejsce ucznia w Wojewódzkim Konkursie Matematycznym „Matematyka Pasją Technika”,
- Laureat Wojewódzkiego Konkursu Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży Szkolnej „Krajobraz Polski – Tradycja, Współczesność, Przyszłość” Białystok 2017,
- V miejsce dziewcząt i X miejsce chłopców w Mistrzostwach Województwa Podlaskiego w drużynowych biegach przełajowych,
- IV miejsce dziewcząt i VIII miejsce chłopców w Mistrzostwach Województwa Podlaskiego w sztafetowych biegach przełajowych,

- XII miejsce chłopców w Mistrzostwach Województwa Podlaskiego w Futsalu,
- IX miejsce dziewcząt w Mistrzostwach Województwa Podlaskiego w badmintonie,
- VIII miejsce dziewcząt i VI miejsce chłopców w Mistrzostwach Województwa Podlaskiego w biegach na orientację,
- V miejsce dziewcząt i XIV miejsce chłopców w eliminacjach wojewódzkich XL Zawodów Sportowo-Obronnych „Sprawni jak żołnierze – 2017”;
- uczniowie Zespołu Szkół w Wojewodzinie:
  - 4 wyróżnienia dla uczniów w Wojewódzkim Przeglądzie Twórczości Artystycznej Młodzieży OHP – 2017 w Suwałkach, z czego 3 wyróżnienia w kategorii teatr i 1 wyróżnienie w kategorii plastyka,
  - I miejsce ucznia ZSZ w XII Wojewódzkim Konkursie Wiedzy Informatycznej Młodzieży OHP w Wasilkowie i IV miejsce tego ucznia na etapie ogólnopolskim w Tarnowie,
  - III miejsce ucznia w XII Wojewódzkim Konkursie Literackim „Miejsce jedyne pod słońcem” i wyróżnienie tego ucznia na etapie ogólnopolskim,
  - II miejsce w etapie wojewódzkim XVII Ogólnopolskiego Konkursu wiedzy o zasadach bezpieczeństwa i higieny pracy dla uczniów z zakładów rzemieślniczych „Bezpiecznie od startu” w Białymstoku,
  - w Wojewódzkim Konkursie „Sprawni w zawodzie – bezpieczny w pracy”:
    - II miejsce dwóch uczennic w zawodzie kucharz
    - II miejsce ucznia z zakresu BHP,
    - IV miejsce dwóch uczniów w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych,
  - III miejsce ucznia w Wojewódzkim Konkursie Fotograficznym „Skarby natury” w ramach projektu „EKO-LOGIKA”
  - IV miejsce uczniów ZSZ w II Wojewódzkim Turnieju Sportów Obronnych Młodzieży OHP „Sprawni jak żołnierze” w Piątnicy;
- uczniowie Zespołu Szkół w Szczuczynie:
  - wyróżnienie uczennicy w IV Konkursie Historycznym o Żołnierzach Wyklętych (konkurs pod patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy o zasięgu krajowym i dla uczniów z Wileńszczyzny),
  - wyróżnienie uczennicy w IV Międzyszkolnym Konkursie Piosenki „Miłość niejedno ma imię” w Białymstoku,
  - I miejsce w kategorii szkół ponadgimnazjalnych w konkursie plastycznym „Piłsudski w moich oczach” o zasięgu ogólnopolskim, zorganizowanym przez Zespół Szkół w Szczuczynie w ramach II Zjazdu szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
  - XII miejsce w eliminacjach wojewódzkich XL Zawodów Sportowo-Obronnych „Sprawni jak żołnierze – 2017”,
  - IV miejsce dziewcząt i III miejsce chłopców w Zawodach Strzeleckich „O Srebrne Muszkiety”,
  - IX miejsce chłopców w Mistrzostwach Województwa Podlaskiego w badmintonie,
  - XII miejsce chłopców w Mistrzostwach Województwa Podlaskiego w tenisie stołowym,
  - IX miejsce chłopców w Mistrzostwach Województwa Podlaskiego w siatkówce plażowej;
- uczniowie Zespołu Szkół w Nieckowie:
  - III miejsce uczennicy w finale wojewódzkim IV edycji konkursu „Poznaj swoje prawa w pracy”, organizowanego przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku i CKU w Białymstoku oraz udział uczennicy w finale ogólnopolskim,
  - 1 finalistka w XXI edycji wojewódzkiego Konkursu „Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”,
  - 1 finalistka IX Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Ergonomii i Bezpieczeństwie Pracy w Rolnictwie w SGGW w Warszawie,
  - wyróżnienie Podlaskiej Izby Rolniczej w ramach konkursu „Młodzi nadzieją podlaskiego rolnictwa – czyli dlaczego warto zostać na wsi”, zorganizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w Białymstoku,
  - II miejsce w finale wojewódzkim konkursu „Poznaj swoje prawa w pracy” w Białymstoku,
  - III miejsce w kategorii piosenki w XXIV Wojewódzkim Festiwalu Piosenki i Poezji Patriotycznej w Suwałkach,
  - IV miejsce oraz srebrny medal chłopców w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w drużynowych biegach przełajowych w Augustowie,
  - VII miejsce w finale Województwa Podlaskiego w tenisie stołowym w Suchowoli,
  - VI miejsce dziewcząt w finale Województwa Podlaskiego w szachach,

- IV miejsce dziewcząt i VI miejsce chłopców w finale Województwa Podlaskiego w narciarstwie biegowym w Białymstoku,
  - III miejsce dziewcząt i V miejsce chłopców w finale wojewódzkim biegu na orientację w Białymstoku,
  - VIII miejsce w finale Województwa Podlaskiego w piłce plażowej,
  - Brązowy medal w sztafecie 4x400m, brązowy medal w rzucie oszczepem i brązowy medal w biegu na 2000 m z przeszkodami w finale wojewódzkim Mistrzostw Lekkoatletycznych,
  - I miejsce w kategorii Seniorzy I krok w II Międzynarodowym Turnieju Karate Kyokushin IKO w Białymstoku;
- uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie:
- III miejsce szkoły zawodowej w XVII Wielkim Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy Ekologicznej i Ogrodniczej w Białymstoku,
  - I i III miejsce uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną (z ZSZS) oraz IV miejsce uczniów z umiarkowaną niepełnosprawnością intelektualną (z Gimnazjum) w IV Wojewódzkim Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla uczniów szkół specjalnych i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych w woj. podlaskim,
  - I miejsce w etapie regionalnym Przeglądu Jasełek i Pastoralek,
  - II miejsce w etapie wojewódzkim konkursu tanecznego „Baw się i tańcz!”,
  - I i III miejsce na etapie ogólnopolskim integracyjnych regat żeglarskich „Niepełnosprawni – sprawni na wodzie”,
  - II i III miejsce na etapie ogólnopolskim integracyjnych regat żeglarskich „Niepełnosprawni pod żaglami Y. C. ARCUS”;
- VII miejsce w wojewódzkiej klasyfikacji powiatów w sporcie dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2016/2017.

9. Praktyczna nauka zawodu. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 31.03.2017r.)

Tab. 38. Uczniowie odbywający praktyczną naukę zawodu.

Szkoła	Miejsce odbywania praktyk	Liczba uczestników zajęć praktycznych	Liczba odbywających praktyki zawodowe
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie – Technikum	warsztaty szkolne	-	13
	u pracodawcy	-	60
Zespół Szkół w Wojewodzinie – Technikum	pracownie szkolne	144	-
	u pracodawcy	-	40
	w indywidualnych gosp. rolnych	-	16
Zespół Szkół w Wojewodzinie – Zasadnicza Szkoła Zawodowa	u pracodawcy	91	-
	w indywidualnych gosp. rolnych	7	-
Zespół Szkół w Nieckowie – Technikum	warsztaty szkolne	105	-
	pracownie szkolne	60	-
	u pracodawcy	-	31
	w indywidualnych gosp. rolnych	-	26
Zespół Szkół w Szczuczynie - Technikum	pracownie szkolne	64	-
	u pracodawcy	-	30
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie – Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	pracownie szkolne	18	-
	u pracodawcy	8	-

10. Finansowanie oświaty. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych Wydziału Spraw Społecznych oraz Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Grajewie)

Tab. 39. Naliczona subwencja i faktyczne wydatki szkół prowadzonych przez powiat w roku 2016.

Szkoła/placówka	Wysokość przypadającej subwencji	Poniesione wydatki	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2016 r.	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2015 r.	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2014 r.	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2013 r.
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie	2.937.758,00	3.826.130,77	130,24	143,30	131,13	119,38
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	2.504.890,00	2.627.911,23	104,91	110,19	103,15	94,31
Zespół Szkół w Wojewodzinie	2.653.858,00	3.158.491,42	119,02	118,99	123,41	130,36
Zespół Szkół w Nieckowie	2.895.319,00	4.050.975,70	139,91	126,85	114,27	110,06
Zespół Szkół w Szczuczynie	648.738,00	1.705.226,82	262,85	191,41	178,69	146,50
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	5.164.104,00	4.644.045,60	89,93	84,92	80,18	89,41
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie	1.131.758,00	638.431,85	56,41	60,43	57,06	53,62
RAZEM:	17.980.013,00	20.651.213,39	114,86	105,35	107,79	106,28

Tab. 40. Dotacje dla szkół niepublicznych z terenu powiatu grajewskiego w roku 2016.

Szkoła	Dotacja przyznana	Dotacja określona na 1 słuchacza	Dotacja faktycznie wykorzystana	Średnia miesięczna liczba słuchaczy
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie*	34.913,00	67,14	13.360,86	16

* prowadzone przez Leszek Twarowski zam. Białystok

Tab. 41. Wymagane i wypłacone średnie wynagrodzenia według stopni awansu zawodowego nauczycieli w roku 2016.

Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie wymagane ustawą		Średnioroczna liczba etatów nauczycielskich		Wymagane wynagrodzenia razem (8xkol.2x kol.4 + 4xkol.3x kol. 5)	Faktyczne wydatki na wynagrodzenia	Różnica (kol.7 – kol.6)
	od 01.01. do 31.08.	od 01.09. do 31.12.	od 01.01. do 31.08.	od 01.09. do 31.12.			
1	2	3	4	5	6	7	8
Stażysta	2.717,59	2.717,59	3,17	4,81	121.204,51	154.414,77	33.210,26
Kontraktowy	3.016,52	3.016,52	18,41	18,40	666.288,94	736.595,57	70.306,63
Mianowany	3.913,33	3.913,33	49,24	43,32	2.219.640,78	2.460.761,02	241.120,24
Dyplomowany	5.000,37	5.000,37	114,20	114,86	6.865.708,02	7.343.249,62	477.541,60

W związku z faktem, iż średnie wynagrodzenia wypłacone nauczycielom szkół prowadzonych przez powiat grajewski, na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, osiągnęły poziom wymagany przepisami, nie było konieczności wypłacania dodatku uzupełniającego.

Tab. 42. Wydatki na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w roku 2016 – dane wg stanu na 31.12.2016 r.

	Przysługująca wysokość środków w planie wydatków budżetowych	Zaplanowana wysokość środków – w planie kształcenia i doskonalenia	Poniesione wydatki	Procent wykorzystania przysługującej kwoty środków
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie	11.896,00	5.050,00	905,50	7,6
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	9.696,00	9.696,00	9.665,70	99,7
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	17.569,00+3.200,00	17.569,00	17.354,90+2.675,27 (konf. powiat.)	98,8+83,6
Zespół Szkół w Wojewodzinie	10.445,00	5.790,00	3.208,70	30,7
Zespół Szkół w Szczuczynie	3.931,00	3.931,00	1.136,40	28,9
Zespół Szkół w Nieckowie	9.756,00	9.756,00	5.977,05	61,3
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie	2.200,00	2.200,00	2.200,00	100,0
Starostwa Powiatowego w Grajewie	43.660,00	28.748,00	0,00	0,00
Ogółem:	112.353,00	82.740,00	43.123,52	38,4

Tab. 43. Dofinansowanie praktyk uczniowskich i kursów uczniów klas wielozawodowych zasadniczej szkoły zawodowej.

Szkoła	Wydatkowanie środków w zł		
	X-XII.2016	I-IX.2017	ogółem
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	0,00	1.049,25	1.049,25
Zespół Szkół w Wojewodzinie			
- praktyki dla uczniów technikum	0,00	516,09	516,09
- kursy dla uczniów klas wielozawodowych ZSZ	12.900,00	24.960,00	24.960,00
Zespół Szkół w Nieckowie	0,00	2.632,49	2.632,49

Do określenia środków wydatkowanych na dofinansowanie praktyk uczniowskich w roku szkolnym 2016/2017, wzięto pod uwagę miesiące od października 2016 r. do września 2017 r., przyjmując, iż uczniowie z roku szkolnego 2016/2017 odbyli praktyki w tych miesiącach.

W odpowiedzi na wniosek powiatu grajewskiego – z maja 2016 r., w czerwcu/lipcu 2016 r. powiatowi zostało przyznane przez Wojewodę Podlaskiego wsparcie finansowe w postaci dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych i gimnazjów w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w wysokości 14.762,98 zł (7.363,12 zł w odniesieniu do Szkoły Podstawowej Nr 3 Specjalnej w Grajewie i 7.399,86 zł w odniesieniu do Publicznego Gimnazjum Nr 4 Specjalnego w Grajewie). Z przyznanej dotacji wydatkowano kwotę **6.879,03 zł** (3.788,77 w odniesieniu do Szkoły Podstawowej Nr 3 Specjalnej w Grajewie i 3.090,26 zł w odniesieniu do Publicznego Gimnazjum Nr 4 Specjalnego w Grajewie).

Na wniosek powiatu grajewskiego, w marcu 2017 r. powiatowi zostało przyznane przez Wojewodę Podlaskiego (decyzją z dnia 13 marca 2017 r.) wsparcie finansowe na realizację Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”, dotyczącego wspierania w latach 2016-2020 organów prowadzących

szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspierania czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych. Wsparcie zostało przyznane **Zespołowi Szkół Nr 1 w Grajewie**, z przeznaczeniem na zakup książek, niebędących podręcznikami, w formie dotacji celowej z budżetu państwa w kwocie **12.000,00 zł**, do biblioteki szkolnej Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie. Wkład własny powiatu wynosił 3.000,00 zł.

Decyzjami Ministra Rozwoju i Finansów, utrzymanymi w mocy mimo odwołań, powiat grajewski został zobowiązany do zwrotu Ministrowi Finansów, określonych jako nienależnie uzyskanych części oświatowej subwencji ogólnej, kwot w wysokości:

- 265.059,33 zł za rok 2011,
- 325.358,00 zł za rok 2012 r.

Kwoty te zostały przekazane odpowiednio dnia 27 kwietnia 2017 r. i 28 czerwca 2017 r.

11. Wyniki nadzory pedagogicznego sprawowanego przez Podlaskiego Kuratora Oświaty. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych pozyskanych ze skontrolowanych szkół)

W roku szkolnym 2016/2017 w ramach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Podlaskiego Kuratora Oświaty ewaluacją lub kontrolą objęto trzy szkoły, dla których organem prowadzącym jest powiat grajewski, w których przeprowadzono w sumie 7 kontroli:

a) Zespół Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:

- kontrolę doraźną przeprowadzono 19.09.2016 r. (w odpowiedzi na skargę nauczycieli szkoły),
- temat kontroli: organizacja pracy szkoły,
- spostrzeżenia kontrolującego:
  - wszyscy nauczyciele są zatrudnieni zgodnie z kwalifikacjami,
  - nie stwierdzono nieprawidłowości w rozliczaniu godzin nauczycieli,
  - uporządkowano (zarządzeniem Starosty Grajewskiego) problem rozliczania godzin teoretycznych i praktycznych w kształceniu zawodowym,
  - analiza planu lekcji nauczycieli nie potwierdziła zarzutów dotyczących ilości okienek u nauczycieli, jednocześnie stwierdzono, że uczniowie oczekują na niektóre zajęcia (wychowanie do życia w rodzinie, etykę),
  - dodatek motywacyjny dla nauczycieli jest przyznawany w oparciu o wpisy nauczycieli w dzienniku elektronicznym o podejmowanych przez nich działaniach,
  - zestawienia przyznanych w ostatnich latach nagród jednoznacznie dowodzą, że otrzymuje je bardzo duża grupa nauczycieli i pracowników szkoły, widać również, że nie są to zawsze te same osoby,
  - z analizy arkusza organizacyjnego wynika, że w przypadku dyrektora nastąpiło przekroczenie dopuszczalnej liczby godzin ponadwymiarowych,
  - na początku roku szkolnego nauczyciele przedmiotów zawodowych złożyli deklaracje, w jakiej formie (czy i z jakimi przerwami) będą realizować zajęcia modułowe,
  - fundusz socjalny szkoły jest wydatkowany w oparciu o regulamin, który jest dostępny w księgowości szkoły,
  - szkoła umożliwia uczniom zakup podręczników,
  - dyrektor szkoły w trakcie cyklu kształcenia dokonała zmiany siatki godzin w klasie IV (technik ekonomista) w roku szk. 2016/2017, uzasadniając wcześniejszą pomyłką,
  - uczniowie klas maturalnych ponoszą koszty kserowania arkuszy do przeprowadzania próbnych egzaminów maturalnych,
- stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia nieobjęte kontrolą: nie stwierdzono,
- zalecenia:
  - dostosować plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych do potrzeb uczniów,
  - zapewnić uczniom bezpłatny dostęp do nauki na każdym etapie kształcenia;
- informacje dyrektora o wykonaniu zaleceń:
  - dostosowano plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych do potrzeb uczniów,
  - podjęto decyzję o nieobejmowaniu maturą próbną całej szkoły ze względu na zbyt wysokie koszty, nauczyciele mają we własnym zakresie przeprowadzać matury próbne na lekcjach;

b) Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Grajewie, funkcjonujące w ramach Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie:

- kontrolę przeprowadzono 09.03.2017 r.,
  - temat kontroli: prawidłowość organizacji i funkcjonowania biblioteki szkolnej,
  - spostrzeżenia kontrolującego: biblioteka prowadzi program pomocowy „Damy radę”, wystawy kulturowe, galerię twórczości uczniowskiej „Wyjęte z szuflady”. W bibliotece znajduje się szeroka gama czasopism z różnych dziedzin dla uczniów i nauczycieli, biblioteka jest współorganizatorem akcji dla całego środowiska lokalnego, np. „Do czytania”,
  - zalecenia: nie wydano;
- c) Technikum w Grajewie, funkcjonujące w ramach Zespołu Szkół Nr 2 im. 9. Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:
- kontrolę przeprowadzono 09.03.2017 r.,
  - temat kontroli: prawidłowość organizacji i funkcjonowania biblioteki szkolnej,
  - spostrzeżenia biblioteka prowadzi Dyskusyjny Klub Filmowy „Kadr”, opracowuje projekty edukacyjne z zakresu czytelnictwa, organizuje konkursy szkolne i międzyszkolne, pozyskuje środki finansowe na rozwój biblioteki,
  - zalecenia: nie wydano;
- d) Zasadniczą Szkołą Zawodową w Wojewodzinie, funkcjonującą w ramach Zespołu Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie:
- kontrolę przeprowadzono 09.03.2017 r.,
  - temat kontroli: prawidłowość organizacji i funkcjonowania biblioteki szkolnej,
  - spostrzeżenia kontrolującego: brak,
  - zalecenia: nie wydano;
- e) II Liceum Ogólnokształcące w Grajewie, funkcjonujące w ramach Zespół Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:
- kontrolę doraźną przeprowadzono 22.05.2017 r.,
  - temat kontroli: wykorzystywanie wyników ewaluacji zewnętrznej do zapewnienia wysokiej jakości procesów kształcenia, wychowania i opieki przez szkoły w ich działalności statutowej, zgodnie z § 2 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. poz. 1214),
  - spostrzeżenia kontrolującego: brak,
  - stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia nieobjęte kontrolą: nie stwierdzono,
  - zalecenia: nie wydano;
- f) Technikum w Grajewie, funkcjonujące w ramach Zespół Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:
- kontrolę przeprowadzono 22.05.2017 r.,
  - temat kontroli: realizacja kształcenia dualnego w ramach praktycznej nauki zawodu,
  - spostrzeżenia kontrolującego: brak,
  - zalecenia: nie wydano;
- g) Zasadniczą Szkołą Zawodową w Wojewodzinie, funkcjonującą w ramach Zespołu Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie:
- kontrolę przeprowadzono 22.05.2017 r.,
  - temat kontroli: realizacja kształcenia dualnego w ramach praktycznej nauki zawodu,
  - spostrzeżenia kontrolującego: brak,
  - zalecenia: nie wydano.

II. Informacja o stanie oświaty w szkołach prowadzonych przez powiat grajewski w roku szkolnym 2017/2018.

1. Informacja o liczbie uczniów i słuchaczy w roku szkolnym 2017/2018 (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2017 r.*)

Tab. 44. Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Liceum Ogólnokształcące	-	150	97	302	13
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zaoczne	-	40	17	57	3
Razem:		190	114	359	16

Tab. 45. Zespół Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
II Liceum Ogólnokształcące	-	60	26	87	4
Technikum	t. ekonomista	30	22	61	2,5 (1+0,6+0,4+0,5)
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	0	37	1,5 (0,4+0,6+0,5)
	t. handlowiec	30	0	0	0
	t. informatyk	30	31	102	4
	t. organizacji reklamy	30	0	0	0
Szkoła Policealna Zaoczna	-	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. informatyk	0	0	0	0
Razem:		210	79	287	12

Tab. 46. Zespół Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Liceum Ogólnokształcące	-	30	0	0	0
Technikum	t. mechanik	30	0	0	0
	t. logistik	30	5	14	0,7 (0,3+0,4)
	t. turystyki wiejskiej	0	0	0	0
	t. elektryk	30			
	t. pojazdów samochodowych	30	12	49	3,3 (2+0,7+0,6)
Branżowa Szkoła I stopnia	mechanik pojazdów samochod.	30	0	0	0
	mechanik - monter maszyn i urządzeń	30	0	0	0
	operator obrabiarek skrawających	0	0	0	0
	ślusarz	30	0	0	0
	dekarz	30	0	0	0
Szkoła Policealna	t. pojazdów samochodowych	0	0	0	0
	t. turystyki wiejskiej	0	0	0	0
Razem:		270	17	63	4

Tab. 47. Zespół Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Technikum	t. informatyk	0	0	0	0
	t. rolnik	30	6	33	1,6 (4x0,4)
	t. architektury krajobrazu	30	0	0	0
	t. hotelarstwa	30	12	51	2,4 (4x0,6)
	t. ekonomista	30	0	0	0
	t. budownictwa	30	6	38	1,4 (2x0,3+0,2+0,6)
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	20	62	2,6 (0,4+0,8+2x0,7)
	t. drogownictwa	0	0	0	0
	t. urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	30	0	-	-
	t. weterynarii	30	0	-	-
Branżowa Szkoła I stopnia	wielozawodowa	60	21	75	3
Kwalifikacyjny kurs zawodowy	Prowadzenie produkcji rolniczej (rolnik)	30	23	43	2 kursy
	Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji (t. ekonomista)	30	0	0	0
	Sporządzanie potraw i napojów (kucharz)	30	0	0	0
	Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich (murarz-tynkarz)	30	0	0	0
	Prowadzenie sprzedaży (sprzedawca)	30	0	0	0
	Organizacja i kontrolowanie robót budowlanych oraz sporządzanie kosztorysów (t. budownictwa)	30	0	0	0
Razem:		480	88	302	13

Tab. 48. Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Liceum Ogólnokształcące	Klasa sportowa	0	0	0	0
Technikum	t. informatyk	30	7	13	0,7 (0,3+0,4)
	t. rolnik	30	0	0	0
	t. mechanizacji rolnictwa	0	0	51	2,3 (1+1,3)
	t. mechanizacji rolnictwa i agrotechniki	30	23	44	2
	t. ekonomista	30	12	59	2,6 (2x0,7+2x0,6)
	t. hodowca koni	30	0	0	0
	t. przetwórstwa mleczarskiego	30	0	0	0
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	0	30	1,4 (0,4+0,3+0,7)
	t. pszczelarz	30	0	-	-

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Branżowa Szkoła I stopnia	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, jeździec, sprzedawca, kucharz, rolnik	150	0	0	0
Szkoła Policealna	t. bezpieczeństwa i higieny pracy	30	0	0	0
	t. administracji	0	0	0	0
	t. informatyk	30	0	0	0
	t. usług kosmetycznych	30	0	0	0
	t. rachunkowości	30	0	0	0
	t. turystyki wiejskiej	30	0	0	0
Kwalifikacyjny kurs zawodowy	Prowadzenie produkcji rolniczej (rolnik, t. rolnik, t. agrobiznesu)	20	28	50	2 kursy
	Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej (t. rolnik)	20	0	0	0
	Jeździectwo i trening koni (jeździec)	20	0	0	0
	Rozliczanie wynagrodzeń i danin publicznych (t. rachunkowości)	0	12	12	1 kurs
Razem:		600	82	259	12

Tab. 49. Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Szkoła Podstawowa	-	-	3	37	7
- Oddział Przedszkolny Specjalny	-	-	-	13	3
Gimnazjum	-	-	-	22	3
Branżowa Szkoła I stopnia	o. wielozawodowe	16	9	9	1
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	o. wielozawodowe	-	-	14	2
Szkoła Przystosowująca do Pracy	-	8	11	38	7
Razem:		24	23	133	23

Dodatkowo w Zespole Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie 33 dzieci objętych jest wczesnym wspomaganie rozwoju, prowadzonym na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Liczba uczniów/słuchaczy w publicznych szkołach powiatu grajewskiego – **1.403**, z tego:

- szkoły dla dzieci i młodzieży – **1.241** uczniów w 72 oddziałach,
- szkoły dla dorosłych – **162** słuchaczy w 8 oddziałach (łącznie ze 105 słuchaczami na 5 KKZ).

Liczba słuchaczy w szkołach niepublicznych – **13**, z czego:

- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie – **13**.

2. Informacja o strukturze zatrudnienia nauczycieli w roku szkolnym 2017/2018 (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2017 r.)

Tab. 50. Struktura zatrudnienia.

Szkoła	Stażysta			Kontraktowy			Mianowany			Dyplomowany		
	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E
ZS Nr 1 w Grajewie	0,00	0	0,0	1,00	1	2,6	4,86	6	12,8	32,02	34	84,5
ZS Nr 2 w Grajewie	0,00	0	0,0	4,24	5	14,3	7,13	8	24,0	18,33	20	61,7
ZSS w Grajewie	1,50	2	3,4	7,61	8	17,2	8,94	10	20,2	25,16	26	56,9
ZS w Wojewodzinie	0,50	1	1,8	2,50	3	8,9	9,03	10	32,1	16,10	17	57,2
ZS w Szczuczynie	0,38	1	3,1	0,57	2	4,7	5,26	6	43,3	5,94	7	48,9
ZS w Nieckowie	0,62	1	2,1	2,11	3	7,1	8,61	10	29,0	15,88	18	53,3
PPP w Grajewie	0,00	0	0	0,00	0	0,0	0,00	0	0,0	7,50	8	100,0
Razem	3,00	5	1,6	18,03	22	9,5	43,83	50	23,2	120,93	130	63,8

E – liczba etatów, O – liczba osób, % E – udział procentowy w ogólnej liczbie etatów

Dodatkowo zatrudnione są trzy osoby bez stopnia w Zespole Szkół w Nieckowie, w wymiarze w sumie 2,52 etatów (8,5 % ogólnej liczby etatów w tej szkole) oraz jedna osoba bez stopnia – w pełnym wymiarze – w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie (2,3 % ogólnej liczby etatów w tej szkole).

Największą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani – 63,8 % wszystkich nauczycieli (rok wcześniej – 61,0 %, w r. szk. 2015/2016 – 57,4 %, w r. szk. 2014/2015 – 50,1 %, w r. szk. 2013/2014 – 46,4 %, w r. szk. 2012/2013 – 46,3 %, w r. szk. 2011/2012 – 43,9 %, a w r. szk. 2010/2011 – 40,6 %). Kolejną grupę – 23,2 % – stanowią nauczyciele mianowani (rok wcześniej – 25,8 %, w r. szk. 2015/2016 – 28,7 %, w r. szk. 2014/2015 – 32,2 %, w r. szk. 2013/2014 – 31,7 %, w r. szk. 2012/2013 – 30,8 %, w r. szk. 2011/2012 – 29,2 %, a w r. szk. 2010/2011 – 29,7 %), 9,5 % – nauczyciele kontraktowi (rok wcześniej – 9,2 %, w r. szk. 2015/2016 – 11,1 %, w r. szk. 2014/2015 – 13,6 %, w r. szk. 2013/2014 – 18,5 %, w r. szk. 2012/2013 – 19,4 %, w r. szk. 2011/2012 – 21,3 %, a w r. szk. 2010/2011 – 25,0 %), 1,9 % to nauczyciele bez stopnia (rok wcześniej – 1,4 %, w latach 2015/2016 i 2014/2015 – 1,5 %, w r. szk. 2013/2014 – 1,2 %, w r. szk. 2012/2013 – 1,4 %, a w r. szk. 2011/2012 – 1,2 %), natomiast pozostałe 1,6 % to nauczyciele stażysty (rok wcześniej – 2,6 %, w r. szk. 2015/2016 – 1,5 %, w r. szk. 2014/2015 – 2,6 %, w r. szk. 2013/2014 – 2,2 %, w r. szk. 2012/2013 – 2,1 %, w r. szk. 2011/2012 – 6,6 %, a w r. szk. 2010/2011 – 4,7 %).

W stosunku do poprzedniego roku szkolnego, zwiększyła się liczba etatów nauczycieli dyplomowanych (o 4,24 etatów przy zwiększonej o 5 liczbie osób), nauczycieli kontraktowych (o 0,54 etatu przy zwiększonej o 2 liczbie osób) i nauczycieli bez stopnia (o 0,86 etatu przy zwiększonej o 1 liczbie osób), spadła natomiast liczba etatów nauczycieli mianowanych (o 5,38 etatów przy zmniejszonej o 6 liczbie osób) i stażystów (o 2 etaty przy zmniejszonej o 1 liczbie osób). Zmniejszona liczba etatów nauczycieli mianowanych i zwiększona liczba nauczycieli dyplomowanych to w głównej mierze skutek zmiany (podwyższenia) stopnia awansu zawodowego nauczycieli – w toku postępowań kwalifikacyjnych.

Ogólnie liczba nauczycieli zmniejszyła się – o 1 osobę (1,46 etatów)

Tab. 51. Rozwiązanie stosunku pracy w roku 2017.

Formy rozwiązania stosunku pracy	Liczba nauczycieli, których stosunek pracy został rozwiązany lub wygasł							
	Szkoła:	ZS Nr 1	ZS Nr 2	ZSS	ZS Nieć.	ZS Sz.	ZS Woj.	PPP
w związku ze skorzystaniem z uprawnień emerytalnych		0	0	0	0	0	0	0
w związku ze skorzystaniem z prawa do świadczeń kompensacyjnych		0	0	0	0	0	0	0
w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego		0	0	0	0	0	0	0
z przyczyn określonych w art. 20 ust. 1 KN		1	0	0	0	1	0	0
w związku ze skorzystaniem z uprawnień do wcześniejszej emerytury		0	0	0	0	0	0	0
na skutek wypowiedzenia		0	0	0	0	0	0	0
na podstawie porozumienia stron		0	2	0	0	0	1	0
z powodu upływu sześciomiesięcznego pozostawania w stanie nieczynnym		0	0	0	0	0	0	0

Formy rozwiązania stosunku pracy	Liczba nauczycieli, których stosunek pracy został rozwiązany lub wygasł							
	Szkoła:	ZS Nr 1	ZS Nr 2	ZSS	ZS Nieć.	ZS Sz.	ZS Woj.	PPP
z innych przyczyn		0	5	0	4	0	0	0

ZS Nr 1 – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie

ZS Nr 2 – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie

ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie

ZS Nieć. – Zespół Szkół w Nieckowie

ZS Sz. – Zespół Szkół w Szczuczynie

ZS Woj. – Zespół Szkół w Wojewodzinie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie

Sporządziła: Jolanta Jaśkowiak
17.10.2017 r.